

Ötököiden teemavuosi 2019

OSAVUOSIKATSAUS 1-2019

20.5.2019

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Ritva Viljanen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	va. talousjohtaja
Teija Oras	vs. talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Henrik Lönnqvist	Taloussuunnittelu, tietopalvelut p. 050-318 1582
------------------	--

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Taloussuunnittelu, p. 043-824 9254
Teija Oras	Taloussuunnittelu, p. 050-314 5084
Henrik Lönnqvist	Taloussuunnittelu, tietopalvelut, p. 050-318 1582
Pirjo van Nues	Rahoitus, p. 0400-889 180

TOIMIALAT

Teija Oras	Kaupunginjohtajan toimiala, p. 050-314 5084
Susanna Taipale-Vuorinen	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala, p. 0400-444 883
Ari Toiva	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, p. 0400-617 168
Eila Tanninen	Sivistystoimen toimiala, p. 040-589 2731
Jonna Hohti	Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala, p. 043-836 8687

LIKELAITOKSET

Hanna Heiskanen	Vantaan työterveys liikelaitos, p. 050-350 2035
Jyrki Landstedt	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, p. 050-314 5385
Joono Iso-Lotila	Suun terveydenhuollon liikelaitos, p. 040-716 4822

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, p. 0400-815 428
Jonna Hohti	Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, p. 043-836 8687
Kirsi Hellman	Sosiaalisen luototuksen rahasto, p. 040-822 6689
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040-682 4975

HENKILÖSTÖ

Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstökeskus, p. 040-570 5593
----------------------	-----------------------------------

KONSERNIYHTIÖT

Teija Kauhanen	Konsernihallinto, p. 050-318 1461
----------------	-----------------------------------

SISÄLLYSLUETTELO

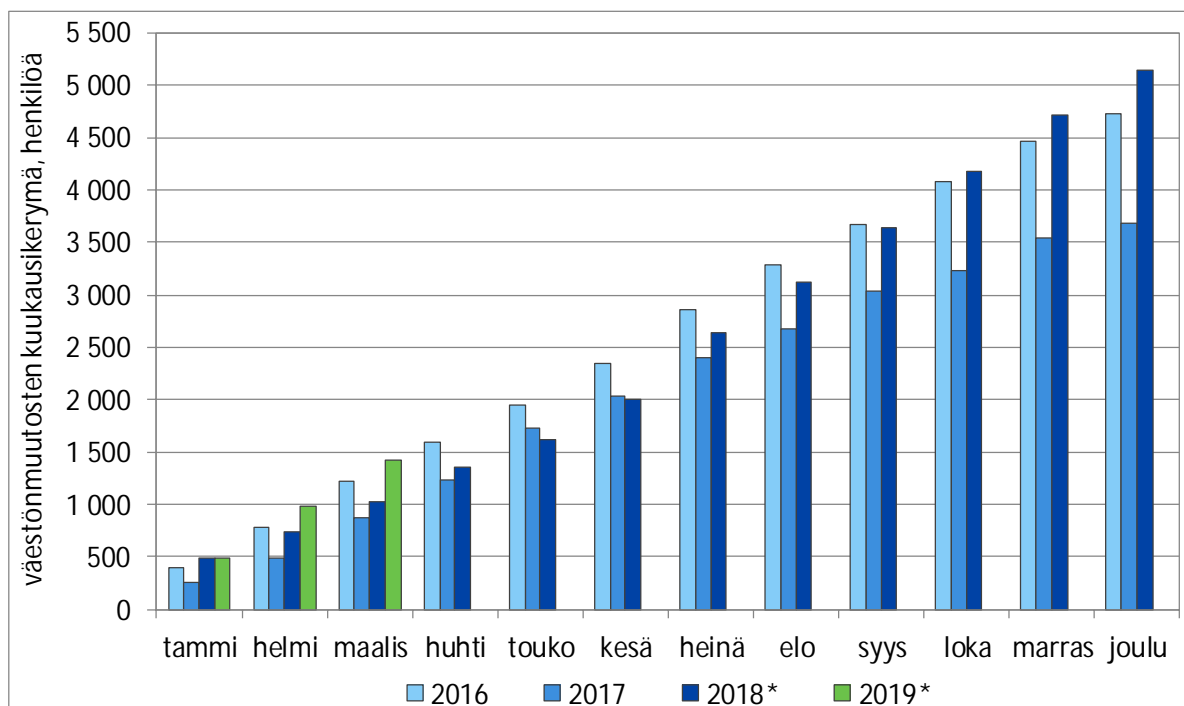
<i>TOIMINTAYMPÄRISTÖ</i>	1
<i>TALOUDEN KEHITYS</i>	5
Yleinen talouskehitys	5
Kaupungin verorahoitus	6
Käyttötalous	7
Investoinnit	7
Rahoitus	8
Rahoitusmarkkinat	9
<i>SITOVAT TAVOITTEET</i>	10
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet	10
Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet	10
<i>KESKEISET TUNNUSLUVUT</i>	10
<i>VEROTULOT</i>	11
<i>TULOSLASKELMA</i>	12
<i>RAHOITUSLASKELMA</i>	12
<i>TULOSLASKELMAERITTELY</i>	13
<i>YLEISHALLINTO</i>	14
<i>KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA</i>	15
<i>KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA</i>	17
<i>SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA</i>	20
<i>SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA</i>	23
<i>MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA</i>	25
<i>LIIKELAITOKSET</i>	28
Vantaan työterveys liikelaitos	28
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	29
Suun terveydenhuollon liikelaitos	30
<i>RAHASTOT</i>	32
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto	32
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto	32
Sosiaalinen luototus	32
Vahinkorahasto	32
<i>INVESTOINNIT</i>	33
Uudisrakentaminen	33
Korjausrakentaminen	34
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	34
Aineeton omaisuus	35
Julkinen käyttöomaisuus	35
Irtain omaisuus	35
Kiinteä omaisuus	36
Osakkeet ja osuudet	36
Liikelaitosten investoinnit	36
<i>HENKILÖSTÖ</i>	37
<i>VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT</i>	38

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Väestönkasvu edelleen korkealla tasolla

Vantaan väkiluku oli maaliskuun 2019 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan lähes 229 600 henkeä. Väestö kasvoi tammi-maaliskuussa 2019 runsaalla 1 400 hengellä. Tämä on noin 400 henkeä enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2018. Ero muodostui pääosin kuntien välisestä muuttoliikkeestä saatavan muuttovoiton kasvusta, joka nousi vuoden 2018 tammi-maaliskuun 450 hengestä lähes 800 henkeen tammi-maaliskuussa 2019. Nettomaahanmuutto kasvoi hieman vuoteen 2018 verrattuna, ollen tammi-maaliskuussa 2019 lähes 450 henkeä. Luonnollinen väestönmuutos, syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden, laski edelleen ollen tammi-maaliskuussa 190 henkeä.

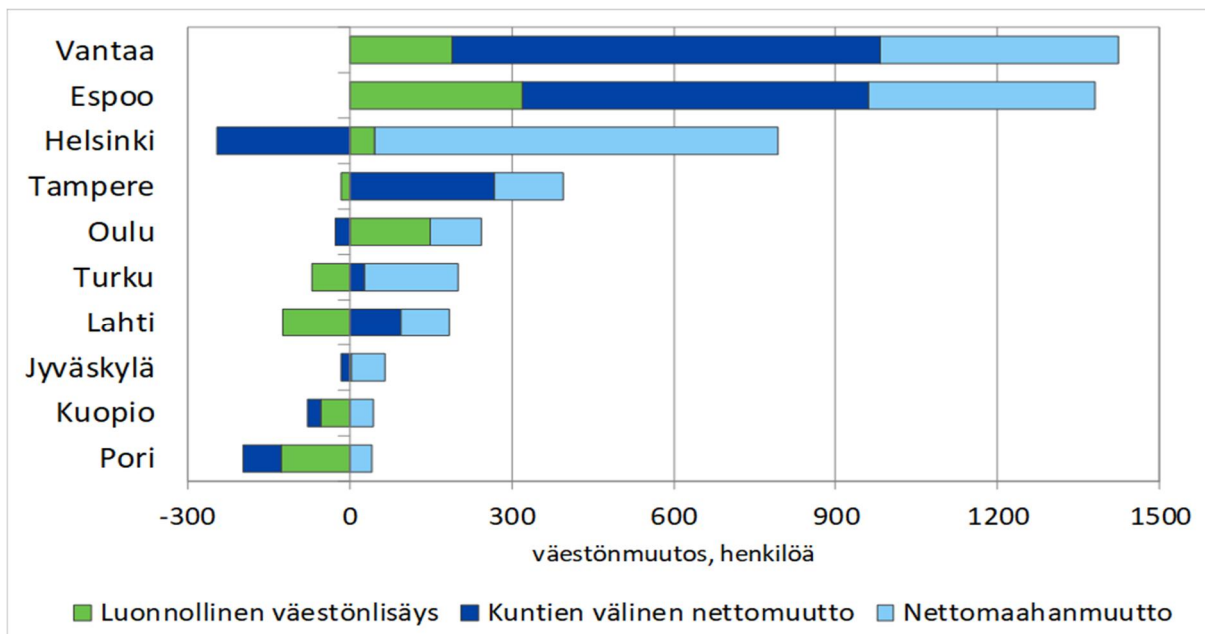
Kuvio 1: Väestönkasvu Vantaalla vuosina 2016–2019, kuukausittaiset kertymät (vuosien 2018 ja 2019 osalta ennakkotieto)

Lähde: Tilastokeskus

Suurimpien kaupunkien vertailussa Vantaan ja Espoon väestönkasvu eroaa nopeudellaan selvästi muista kaupungeista. Espoon väkiluku kasvoi vuoden 2019 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana lähes yhtä paljon kuin Vantaalla, noin 1400 henkeä. Helsingin väkiluvun kasvu sen sijaan oli vastaavalla ajanjaksolla vain runsaat 500 henkeä. Tätä selittää Helsingin suuri muuttotappio kuntien välisessä muuttoliikkeessä. Suurista kaupungeista luonnollinen väestönkasvu, syntyneiden enemmisyys kuolleisiin nähden, oli selkeästi positiivinen Helsingin, Espoon ja Vantaan ohella vain Oulussa. Kotimaan muuttoliikkeessä muuttovoittoa kertyi Espoon ja Vantaan ohella Tampereella ja vähäisemmässä määrin myös Turussa ja Lahdessa. Maahanmuutosta muuttovoittoa kertyi eniten Helsingissä, noin 750 henkeä. Väestömäärään suhteutettuna Vantaa (noin 450 henkeä) ja Espoo (runsaat 400 henkeä) saivat kuitenkin enemmän muuttovoittoa maahanmuutosta.

Kuvio 2: Väestönmuutos suurimmissa kaupungeissa tammi-heinäkuussa 2019 (ennakkotieto)

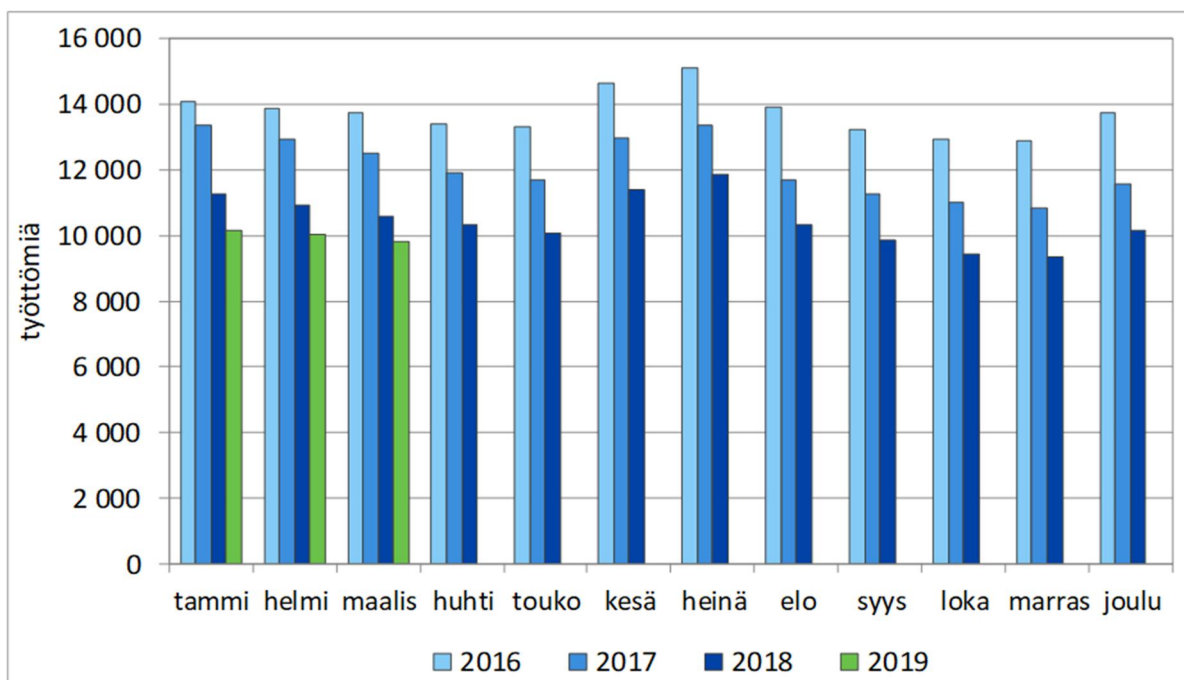

Lähde: Tilastokeskus

Työttömyyden lasku hidastuu, avoimien työpaikkojen määrä kasvaa

Työttömyyden lasku jatkuu, mutta aiempaa hitaampana. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömänä oli Vantaalla maaliskuun 2019 lopussa noin 9 800 henkeä, mikä on lähes 800 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vantaan työttömyysaste oli maaliskuun lopussa 8,3 prosenttia, mikä on 0,8 prosenttiyksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. Helsingissä työttömyysaste oli 8,8 prosenttia, Espoossa 7,5 prosenttia ja kehyskunnissa 6,8 prosenttia. Helsingin seudun työttömyysaste oli 8 prosenttia. Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita oli Vantaalla maaliskuun 2019 lopussa vajaat 2300 henkeä, laskua maaliskuun 2018 tilanteeseen verrattuna yli 800 henkeä.

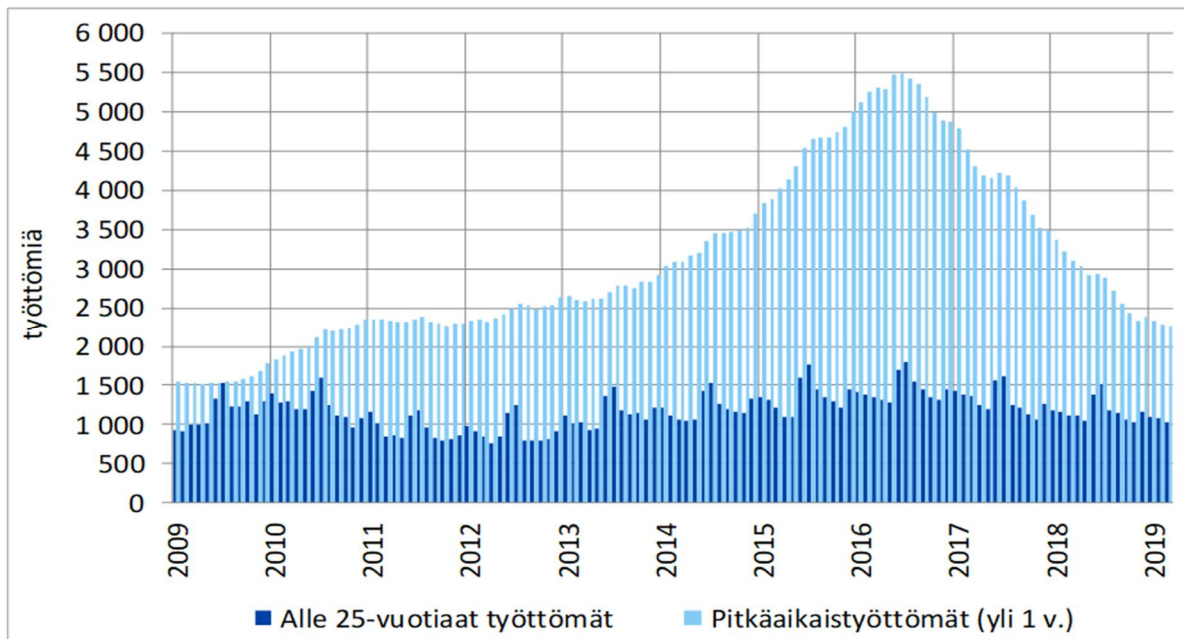
Kuvio 3: Työttömät (ml. lomautetut) kunkin kuukauden lopussa vuosina 2016–2019

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Vantaalla oli työttömänä maaliskuun 2019 lopussa runsaat 1 000 alle 25-vuotiasta, mikä on noin vajaat 100 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Helsingissä nuoria työttömiä oli lähes 2 300 ja Espoossa runsaat 900. Kaikkiaan Helsingin seudulla oli alle 25-vuotiaita työttömänä maaliskuun 2019 lopussa runsaat 5 600 henkeä eli noin 500 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on laskenut. Heitä oli Vantaalla maaliskuussa 2019 työttömänä runsaat 3 300 henkeä, mikä on noin 400 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

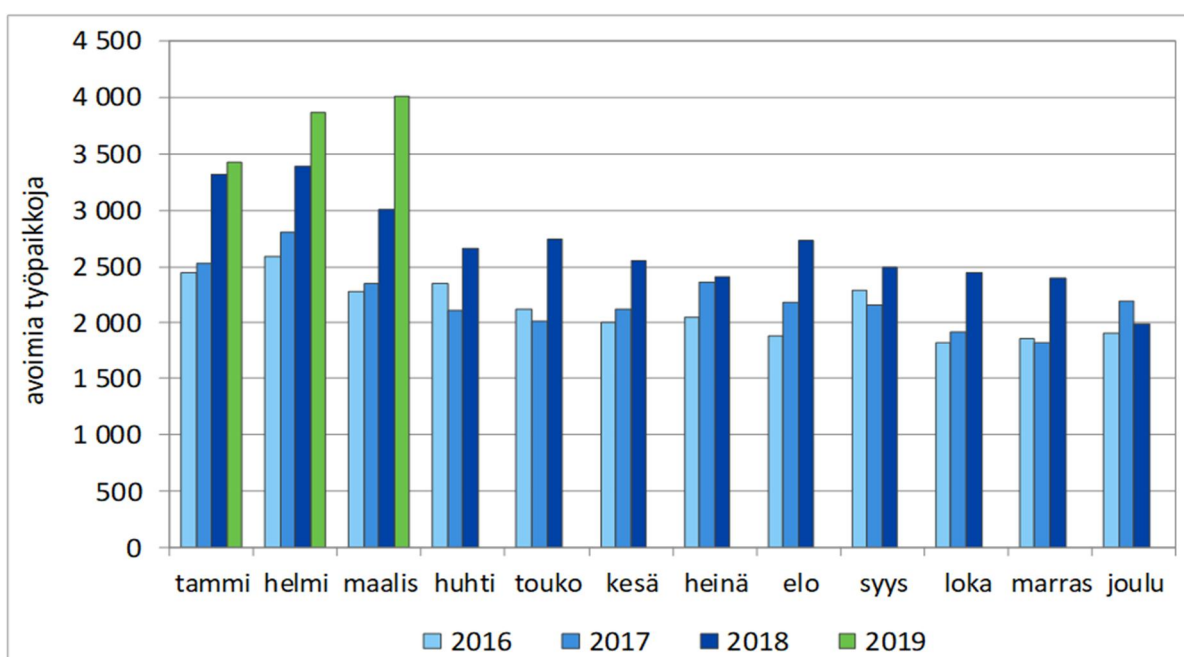
Kuvio 4: Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömät Vantaalla kunkin kuukauden lopussa vuosina 2009–2019

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Samalla kun työttömyys on edelleen laskenut, avoimien työpaikkojen määrä on Vantaalla kasvanut huomattavasti. Maaliskuussa 2019 avoimia työpaikkoja oli noin 4 000, kun vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin avoimia työpaikkoja oli noin 3 000.

Kuvio 5: Avoimet työpaikat Vantaalla kunkin kuukauden lopussa vuosina 2016–2019

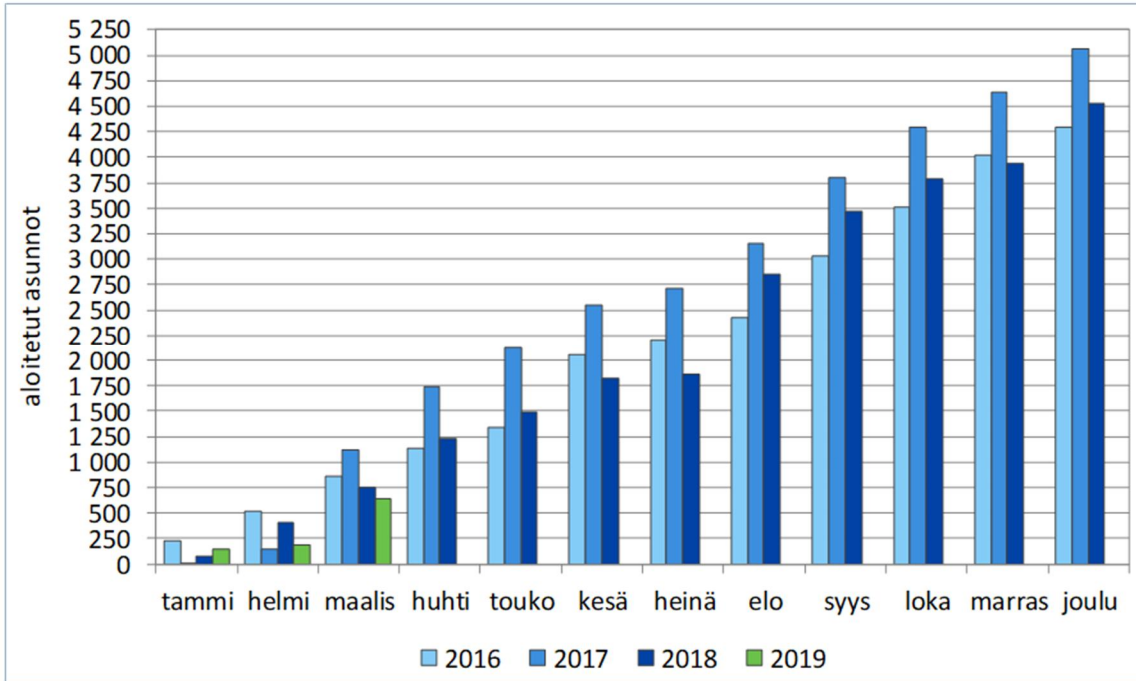

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Asuntoja valmistuu runsaasti, aloitukset vähentyneet

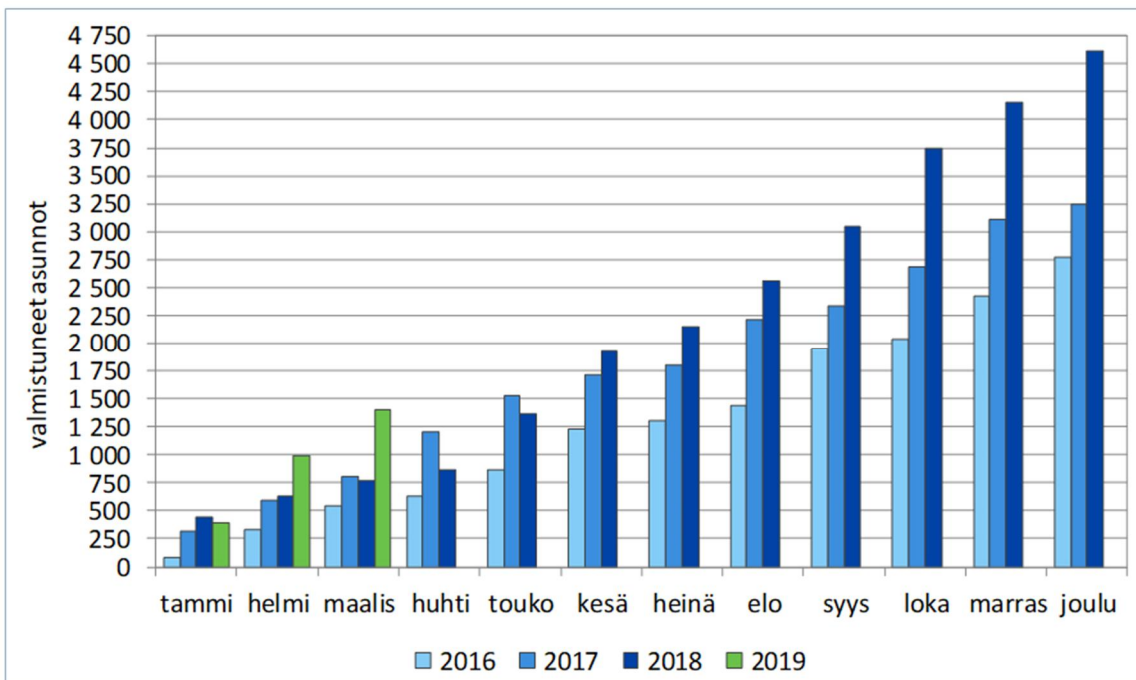
Tammi-maaliskuussa 2019 asuntotuotannon aloitusten lukumäärä, vajaat 700 asuntoa, oli noin 10 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vuoden 2019 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana valmistuneiden asuntojen määrä, noin 1 400, on lähes kaksinkertainen vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Asuntotuotannosta valtaosa on, edellisten vuosien tapaan, kerrostaloasuntoja.

Kuvio 6: Asuntotuotanto, aloitettujen asuntojen kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2016–2019

Lähde: Facta-kuntarekisteri & Vantaan Matti-järjestelmä

Kuvio 7: Asuntotuotanto, valmistuneiden asuntojen kuukausikertymä Vantaalla vuosina 2016–2019

Lähde: Facta-kuntarekisteri & Vantaan Matti-järjestelmä

TALouden KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Talouskasvu hidastuu selvästi vuoden 2019 aikana. Valtiovarainministeriön kevään 2019 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen bruttokansatuote kasvaa vuonna 2019 noin 1,7 prosenttia. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua yksityisen kulutuksen kasvuun perustuen. Yksityisen kulutuksen ennakoitaan kasvavan 1,8 prosenttia kuluvana vuonna. Tämän kehityksen taustalla on sekä työllisyyden hyvä kehitys että ansiotason kasvu. Työllisyysasteen ennustetaan nousevan 72,7 prosenttiin ja työttömyysasteen laskevan 6,3 prosenttiin tasolle 2019. Ansiotason ennakoitaan kasvavan 2,8 prosenttia ja inflaation kiihtyvän vain hiukan, 1,2 prosenttiin.

Yksityisten investointien kasvu jää vaatimattomaksi, erityisesti asuntoinvestointien vähentyessä. Teollisuuden investointiodotukset pysyvät kuitenkin hyvällä tasolla. Maailmantalouteen liittyvät epävarmuudet ovat kuitenkin kasvaneet. Viennin kasvun ennakoitaankin hidastuvan.

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee noin 58 prosenttiin vuonna 2019. Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen pysyy kuitenkin negatiivisena. Veroasteen suhteessa bruttokansantuotteeseen ennakoitaan olevan 42,3 prosenttia. Korkotason ennakoitaan nousevan hitaasti.

Kuntatalous heikkeni vuonna 2018 varsin selvästi edellisvuoteen verrattuna. Kuntatalouden toimintakate heikkeni noin 0,9 mrd. euroa ja vuosikate noin 1,3 mrd. euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden vuosikate ei riittänyt täysin kattamaan tuloksen näkökulmasta poistoja ja arvonalentumisia eikä rahoituksen näkökulmasta nettoinvestointeja. Koko kuntatalouden tilikauden tulos oli tilinpäätöstietojen perusteella vain noin 7,5 milj. euroa positiivinen, kun vuonna 2017 vastaava luku oli noin 1,3 mrd. euroa. Kuntien lainakanta kasvoi noin 600 milj. euroa yhteensä 16,7 mrd. euroon.

Kuntatalouden vuosikatteen heikkeneminen johtui ennen kaikkea kuntien toimintakatteen heikkenemisestä, jota selittää kuntien toimintakulujen kasvu, ja verotulojen vähenemisestä poikkeuksellisen hyvän edellisvuoden jälkeen. Vuonna 2018 kuntien verokertymää pienensivät vuodelta 2017 maksetut ennätyksellisen suuret ennakonpalautukset sekä vuonna 2017 sovellettujen veronsaajaryhmien jako-osuuksien oikaisu. Lisäksi kuntien palkkausmenoja nostivat vuonna 2018 kunta-alan sopimusneuvotteluissa sovitut korotukset.

Kuluvana vuonna kuntatalouden toimintakuluja kasvattavat palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkan- korotukset sekä lomarahaleikkauksen päättymisen. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat kuntatalouden palkkasummaa keskimäärin 2,4 prosenttia vuonna 2019. Lomarahaleikkauksen päättymisen nostaa työvoimakustannuksia arviolta 1,1 prosenttia jo kuluvana vuonna ja 0,4 prosenttia vuonna 2020.

Kuntatalouden toimintakulut jatkavat kasvuaan vuosina 2019–2023. Kuntatalouden toimintakulujen kasvupaine aiheutuu väestön ikärakenteen muutoksesta, mikä kasvattaa hoito- ja hoivamenoja. Toimintakulujen kasvua lisää se, että ansiokehityksen odotetaan hieman kiihtyvän työmarkkinoiden palkankorotuspaineiden vuoksi. Kuntatalouden menoja lisäävät lähivuosina myös rakennus- ja infrainvestoinnit. Sairaaloita ja kouluja rakennetaan edelleen vauhdikkaasti ja myös kasvukeskusten infrainvestoinnit jatkuvat vilkkaana.

Verottajalta saadun ennakkollisen tulokehitystilaston mukaan ennakonpidätyksen alaisia tuloja kertyi koko maassa verohallinnolle vuonna 2018 3,1 prosenttia enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Palkkatulojen osuus tuloista oli 70 prosenttia, eläketulojen, työttömyyskorvausten ja muiden sosiaalietujen osuus 30 prosenttia. Palkkatulot kasvoivat koko maassa 4,3 prosenttia ja eläketulot 2,5 prosenttia edelliseen vuoteen nähden. Työttömyyskorvaukset vähenivät 12,9 prosenttia.

Henkilöiden ennakonpidätyksiä on kertynyt koko maassa tammi-maaliskuussa 2019 1,3 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Ennakonpidätysten lasku johtuu Tulorekisteri-ilmoittajien ilmoituspuutteista. Yhteisöjen tuloveroa kertyi tammi-maaliskuussa 1,2 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

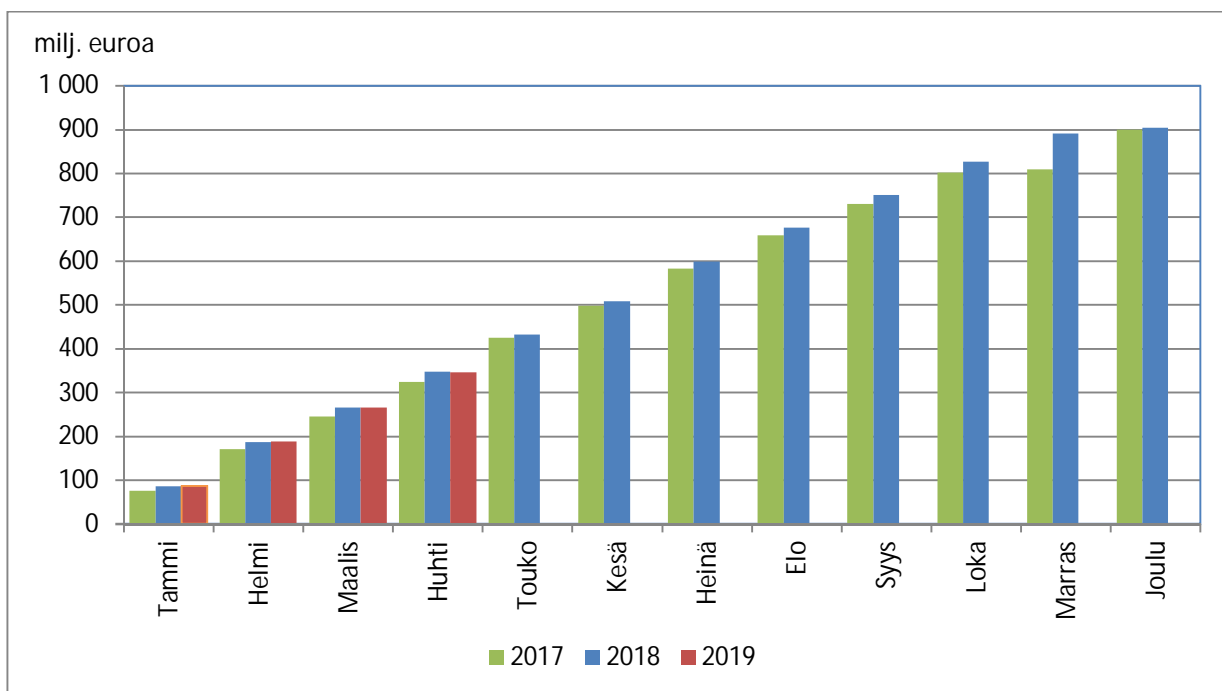

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa 2019 verotilityksiä yhteensä 347 milj. euroa (2018: 348 milj. euroa), josta kunnallisveroja 314,5 milj. euroa (2018: 314,4 milj. euroa), yhteisöveroja 31,8 milj. euroa (2018: 32,8 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 0,3 milj. euroa (2018: 1,2 milj. euroa). Kiinteistöverot tilitetään pääosin kahdessa erässä syys- ja lokakuussa.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-huhtikuussa 1,6 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla tilitykset ovat vuoden 2018 tasossa. Kunnallisverojen alkuvuoden tilitykset ovat verottajan Tulorekisterin ilmoitusongelmista johtuen virheellisiä. Verovuoden 2019 ennakot helmi-huhtikuussa ovat jääneet arvioitua alhaisemmiksi ja puuttumaan jääneet ennakot tilitetään kunnille tulevana kuukausina, kunhan Tulorekisteriin liittyvät ongelmat on ratkaistu. Koko maassa kunnallisveron kumuloitu tilitysvaje helmi-huhtikuussa on arviolta reilu 200 milj. euroa.

Kuvio 8: Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2017–2019

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet kunnallisveroista vuosille 2017–2019

Verovuosi	Otettu käyttöön	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2019	Huhtikuu 2019	0,6138	0,0444290829
Verovuosi 2018	Huhtikuu 2019	0,6162	0,0441943603
Verovuosi 2017	Huhtikuu 2019	0,6163	0,0434972539

Verottajalta saadun ennakkollisen tulokehitystilaston mukaan ennakonpidätyksen alaiset tulot kasvoivat Vantaalla vuonna 2018 4,3 prosenttia ja näistä palkkatulot 5,4 prosenttia vuoteen 2017 nähden. Vantaan palkkatulojen prosentuaalinen kehitys oli Helsingin kanssa samalla tasolla ja hieman Espoota korkeampi. Koko maan tulojen kasvu oli 3,1 prosenttia. Myös tulonsaajien määrän kasvu oli Vantaalla muuta maata korkeampi ollen 2,3 prosenttia.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa toukokuussa vuoden 2017 valmistuneen verotuksen, vuoden 2018 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto) sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Van-

taalla vuonna 2019 noin 2 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Vuoden 2018 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2019 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot syyskuun lopulla, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 31,8 milj. euroa tammi-huhtikuussa, laskua 2,9 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 2,7 prosenttia kasvava. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton kehikon mukaan alittavan talousarvon (83 milj. euroa) noin 6 milj. eurolla ja toteutuvan vuoden 2018 tilinpäätöksen tason mukaisena.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 81,5 milj. euroa vuonna 2019, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 1,5 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion 5,6 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa keväällä 2019 annettua ennakkotietoa.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 157,2 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 15,6 milj. euroa vuonna 2019. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 172,8 milj. euroa, 0,2 milj. euroa alle talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 130,2 milj. euroa, toimintakuluja (ilman HSY) -518,7 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -388,5 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 29-prosenttisesti, toimintakulut 32-prosenttisesti ja toimintakate 33-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 428,6 milj. euroon ja toimintakulut -1 576,7 milj. euroon (ilman HSY). Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan alittamaan talousarvion noin 7 milj. eurolla, josta maanmyyntivoittojen osuus on 6 milj. euroa. Toimintakulut (ilman HSY) alittuvat talousarvion ennusteen mukaan noin 19 milj. eurolla, jota selittää mm. henkilöstökulujen alittuminen. Palvelujen ostot toteutuvat talousarviota suurempina. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ostot ylittävät ennusteen mukaan talousarvion selvästi. Toimintakate ennustetaan toteutuvan noin 12 milj. euroa positiivisempaan talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 5,6 milj. eurolla ja valtionosuustuottojen talousarvion 0,2 milj. eurolla.

Rahoitustuotot tulevat toteutumaan talousarvion mukaisesti. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 0,4 milj. eurolla edelleen matalana pysyvistä korkotasosta johtuen.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-huhtikuussa toteutunut 37 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia ennustetaan kertyvän vuonna 2019 yhteensä noin 118 milj. euroa.

Vuoden 2019 ensimmäisessä osavuositarkistuksessa vuosikatteen ennustetaan 93 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 7 milj. eurolla. Tulosennuste päättyi huhtikuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -24,2 milj. euron alijäämään (talousarvio -30,8 milj. euroa).

Investoinnit

Tammi-huhtikuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 0,3 milj. euroa, investointiosan menoja 30,0 milj. euroa ja investointiosan netto on 29,7 milj. euroa.

Rakentamisinvestointien ennustetaan tässä vaiheessa vuotta toteutuvan talousarvion mukaisesti. Kaupunginvaltuusto korotti osakkeiden ostoon tarkoitettua määrärahaa 4.3.2019 kokouksessaan 4,0 milj. eurolla Suomi-Rata -hankeyhtiöön liittyen, jolloin talousarviossa määräraha on yhteensä 5,5 milj. euroa. Määrärahan käyttöön liittyy epävarmuutta tulevan uuden hallituksen linjausten vielä puuttuessa. Määrärahan käytön toteutumisen ennustetta tarkennetaan seuraavassa osavuositarkennuksessa.

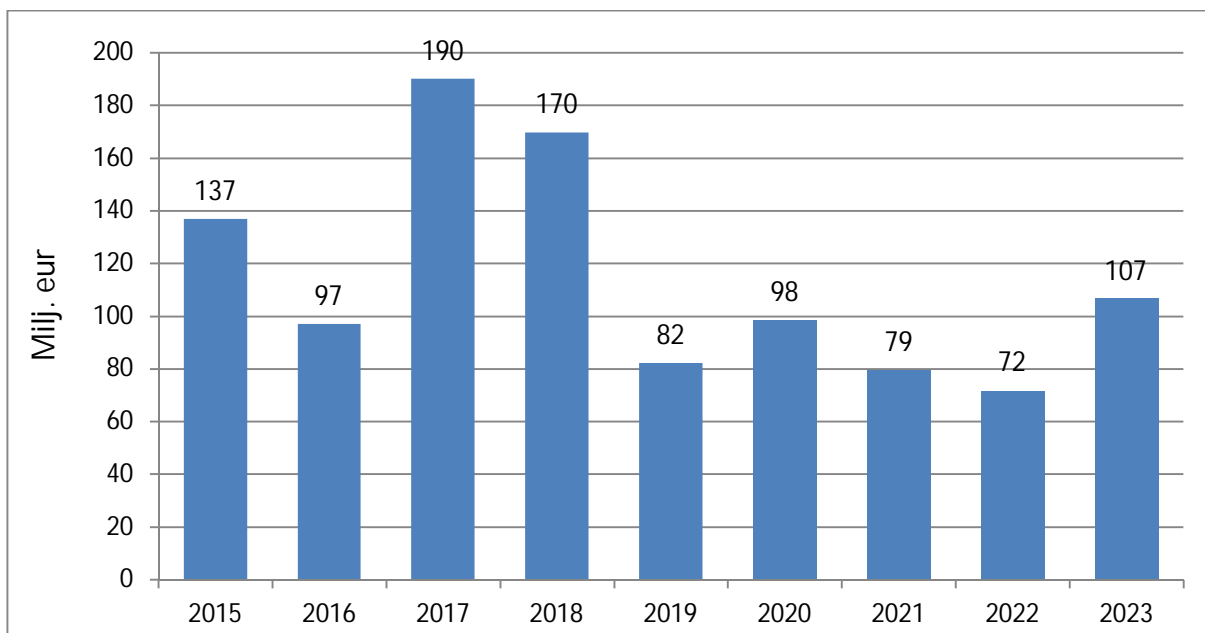
Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2019 toteutuvan talousarvion mukaisella 163 milj. euron tasolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 4 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan 159 milj. euroa.

Rahoitus

Kaupungin lainakanta on supistunut viimeisen kolmen vuoden aikana lähes 200 milj. euroa. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2018 lopussa noin 880 milj. euroa. Vuoden 2019 brutto- ja nettolainanoton määrä tarkentuu kesän jälkeen, kun rahoituksella on tarkempi kuva talousarvion toteumasta ja kaupungin kassatilanteesta.

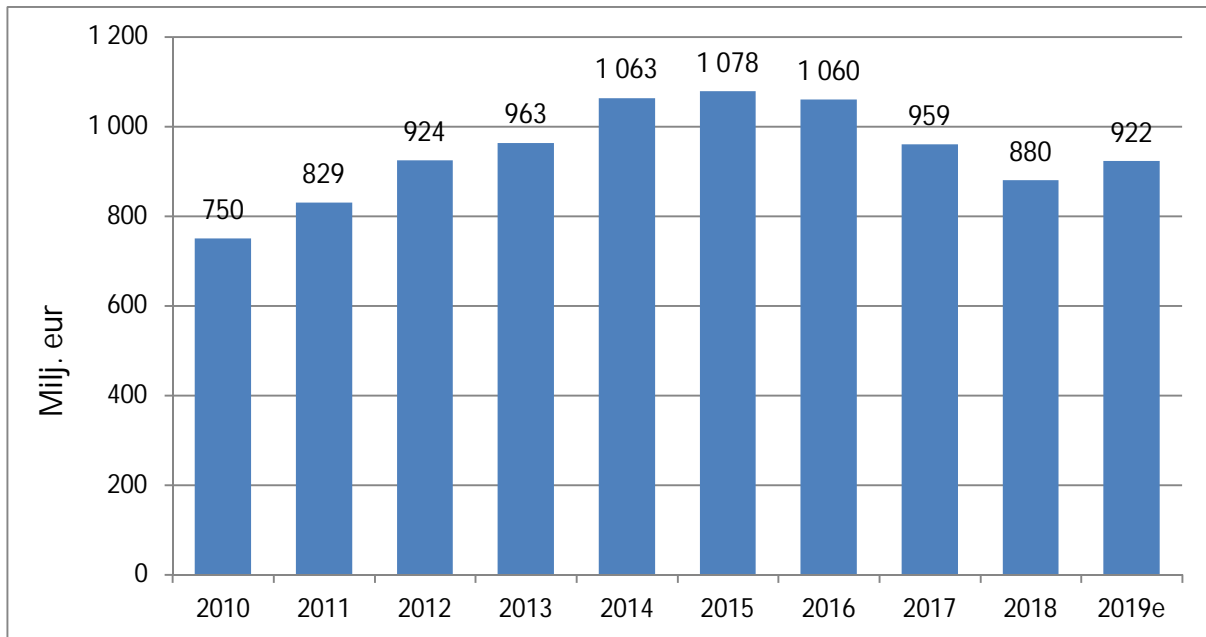
Kaupungin likviditeettitilanne on heikentynyt selkeästi edellisten vuosien tasosta, mikä on ollut tietoinen strategiamuutos negatiivisten talletuskorkojen tilanteessa. Näin ollen viimeisen kahden vuoden aikana toteutettuja ylimääräisiä lainojen lyhennyksiä ei tulla tekemään kuluvan vuoden aikana.

Kuvio 9: Pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhennykset

Vuoden 2019 aikana kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja rahoitussuunnitelman mukaisesti noin 82,3 milj. eurolla.

Kuvio 10: Kaupungin lainakanta

Rahoitusmarkkinat

Lyhyet markkinakorot ovat pysytelleet edelleen negatiivisina. Maailmatalouden kasvu jatkuu viime vuosia selvästi hitaampana, euroalueella kasvu on hidastunut merkittävästi. Rahoitusmarkkinoilla on poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Euroalueella talouskasvua painavat mm. kauppapoliittiset jännitteet, jotka ovat heijastuneet erityisesti Saksan vientisektoriin, Brexit, Ranskan sisäiset levottomuudet (keltaliivit) sekä Italian ylivelkaantuneeseen talouteen että sen huolujaan pankkisektoriin liittyvät riskit. Toisaalta työllisyyden kehitys euroalueella on ollut positiivista ja kulutuskysyntä pitää omalta osaltaan yllä talouskasvua, vaikka se ei riitä täysin kompensoimaan vientisektorin ongelmia.

Inflaatio euroalueella on edelleen selvästi alle EKP:n asettaman noin 2 prosentin tason. Pettymykset talouskasvun suhteen ovat heikentäneet korkojen nosto-odotuksia etenkin kuluvalle vuodelle ja on erittäin todennäköistä, että EKP ei nosta ohjaukorkoaan vuoden 2019 aikana. On myös mahdollista, että vastoin ennakoilmoitustaan EKP jatkaisi arvopaperien osto-ohjelmaansa, jonka se oli ilmoittanut päättyvän kuluvan vuoden loppuun mennessä, koska eurotalouden riskit painottuvat tällä hetkellä heikomman kasvun puolelle. Näin ollen myös pitkien markkinakorkojen nousuvara on toistaiseksi rajallinen.

Koska EKP ei ole heikosta talouskasvusta johtuen kyennyt vieläkään aloittamaan koronnostoja, paine euroalueen korkojen normalisoimiseen on huomattava. Negatiiviset talletuskorot luovat ongelmia sekä pankkisektorille että muualle talouteen. EKP:n liikkumatila on kuitenkin todennäköisesti hyvin rajallinen, ja jää nähtäväksi, kuinka korkealle EKP voi nostaa korkoja ennen seuraavaa talouden taantumaa. Sen sijaan lainojen marginaalit nousivat vuoden 2018 loppupuolella merkittävästi. Jos nousu jää pysyväksi, sillä on vaikutuksia sekä kaupungin että sen konserniyhteisöjen varainhankinnan kustannukseen ja siten korkomenoihin.

EKP:n lopettaessa laajamittaisen elvytyksensä markkinakorkojen muutoksen aiheuttama korkomenojen nousu tulee olemaan merkittävä Vantaan kaupungin melkein miljardin euron suuruisessa lainasalkussa.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2019 niitä on 33 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 30.4.2019 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 18 toteutunee täysin, 9 osittain ja yksi ei lainkaan. 5:n tavoitteen osalta toteuma-arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tytäryhtiöille 63 tavoitetta talousarviovuodelle 2019, josta 31 merkittävälle tytäryhtiöille. Kaikkien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne on raportoitu yleisjaostolle 13.5. ja merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuositarkastuksen yhteydessä tilanteesta 30.4, 31.8 ja 31.12.2019. Merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteiden raportointi on liitteenä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

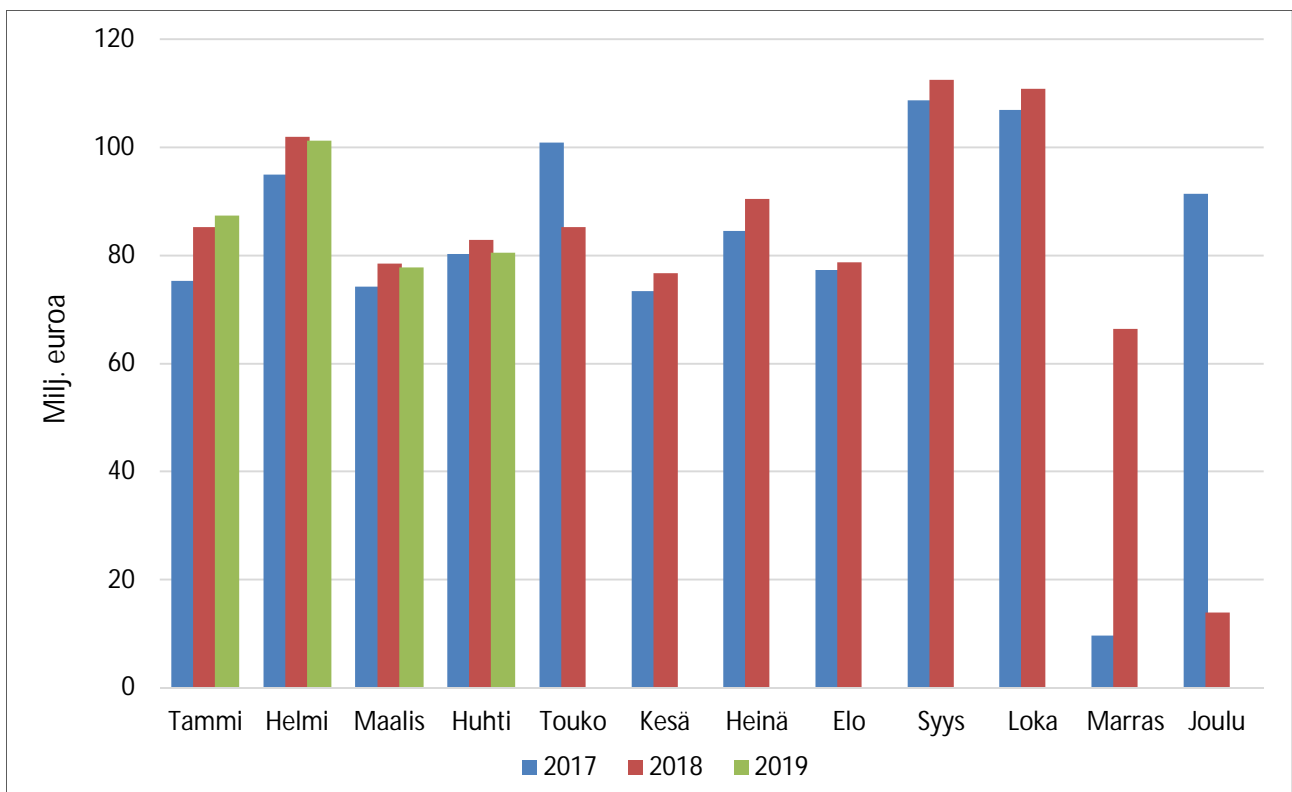
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Tot 1-04 2019	Ennuste 2019	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-1 009	-1 073	-1 160	-389	-1 148	12,1
Toimintakatteen kasvu %	1,9 %	6,3 %	8,2 %		7,0 %	-1,1 %
Vuosikate (milj. eur)	164,0	112,6	86,8	16,5	93,5	6,6
Vuosikate/poistot, %	133 %	104 %	74 %		79 %	6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-123,6	-108,7	-117,7	-37,1	-117,7	0,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	40,4	3,9	-30,8	-20,6	-24,2	6,6
Investointiosa netto (milj. eur)	-102,6	-101,8	-159,1	-29,7	-159,1	0,0
Investointiosa netto tulo-rahoitus %	160 %	111 %	55 %		59 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	959	880	937	869	922	-15

VEROTULOT

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TOT 2019	TOT -%
Verotulot yhteensä	977 010 571	982 745 566	1 048 000 000	346 664 122	33,1 %
Kunnallisvero	818 980 354	825 742 239	885 000 000	314 515 397	35,5 %
Kiinteistövero	77 331 246	79 073 631	80 000 000	317 622	0,4 %
Yhteisövero	80 698 970	77 929 695	83 000 000	31 831 103	38,4 %

Kuva 11. Kuukausittaiset verotilitykset yhteensä 2017–2019

TULOSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2019	TOT 30.4.	ENNUSTE
Toimintatulot	435 165	130 186	428 640
Toimintamenot	-1 595 406	-518 702	-1 576 747
Toimintakate	-1 160 242	-388 516	-1 148 107
Verotulot	1 048 000	346 664	1 042 373
Valtionosuudet	173 000	57 442	172 771
Korkotulot	14 246	68	14 246
Muut rahoitustulot	15 287	1 380	15 287
Korkomenot	-3 070	-160	-2 700
Muut rahoitusmenot	-400	-374	-399
Vuosikate	86 822	16 503	93 471
Poistot ja arvonalentumiset	-117 651	-37 093	-117 651
Satunnaiset erät	0	0	0
Tilikauden tulos	-30 829	-20 590	-24 180

RAHOITUSLASKELMA

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset) Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

1 000 €	TA 2019	TOT 30.4.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	86 822	16 503	93 471
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-36 780	-1 093	-36 780
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-163 071	-30 014	-163 175
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500	25	500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 280	1 344	40 280
Toiminnan ja investointien rahavirta	-72 249	-13 235	-65 704
Antolainauksen muutokset	9 747	87	10 202
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	0	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset	17 747	87	18 202
Lainakannan muutokset	57 700	-42 666	42 707
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	140 000	0	125 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-82 300	-10 707	-82 293
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-31 959	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	13 779	0
Rahoituksen rahavirta	67 447	-28 801	52 908
Vaikutus maksuvalmiuteen	-4 802	-42 036	-12 796
Nettolainanotto	57 700	-42 666	42 707

TULOSLASKELMAERITTELY

(Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset)

1 000 €	Talousarvio yhteensä 2019	Kum. toteuma 1-04 2017	Kum. toteuma 1-04 2018	Kum. toteuma 1-04 2019	2019 Kum. toteuma %	Kasvu % -1 v.	Kasvu % -2 v.
Myyntituotot, ulkoiset	69 179	18 948	21 554	19 972	29	-7	5
Maksutuotot, ulkoiset	76 932	28 065	25 089	25 218	33	1	-10
Tuet ja avustukset, ulkoiset	17 130	4 112	3 695	5 937	35	61	44
Vuokratuotot, ulkoiset	24 348	7 165	7 077	7 186	30	2	0
Muut toimintatuotot, ulkoiset	42 223	28 335	13 155	3 918	9	-70	-86
TOIMINTATUOTOT, ULKOISET	229 813	86 624	70 570	62 230	27	-12	-28
Valmistus omaan käyttöön	0	13 561	0	0			-100
Henkilöstökulut ilman VOK	-538 740	-153 972	-153 064	-157 305	29	3	2
Palvelujen ostot, ulkoiset ilman VOK	-645 248	-209 531	-202 917	-233 003	36	15	11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset ilman VOK	-52 791	-14 508	-15 882	-16 764	32	6	16
Avustukset, ulkoiset ilman VOK	-80 708	-23 197	-23 151	-22 638	28	-2	-2
Vuokrat, ulkoiset ilman VOK	-64 899	-16 378	-19 626	-21 212	33	8	30
Muut toimintakulut, ulkoiset ilman VOK	-7 588	-1 538	-2 030	-1 582	21	-22	3
TOIMINTAKULUT, ULKOISET ILMAN VOK	-1 389 974	-419 124	-416 670	-452 504	33	9	8
TOIMINTATUOTOT, SISÄISET	205 352	52 555	65 695	67 956	33	3	29
TOIMINTAKULUT, SISÄISET	-205 432	-50 803	-63 667	-66 198	32	4	30
TULOT YHTEENSÄ	435 165	139 180	136 265	130 186	30	-4	-6
MENOT YHTEENSÄ (ilman VOK)	-1 595 406	-469 927	-480 336	-518 702	33	8	10
TOIMINTAKATE	-1 160 242	-330 748	-344 072	-388 516	33	13	17
Verotulot	1 048 000	324 550	348 354	346 664	33	-0	7
Valtionosuudet	173 000	56 381	57 552	57 442	33	-0	2
Korkotuotot	14 246	95	86	68	0	-22	-29
Muut rahoitustuotot	15 287	4 442	1 516	1 380	9	-9	-69
Korkokulut	-3 070	-874	-842	-160	5	-81	-82
Muut rahoituskulut	-400	-3 127	-43	-374	93	780	-88
VUOSIKATE	86 822	50 718	62 551	16 503	19	-74	-67
Poistot ja arvonalentumiset	-117 651	-44 289	-36 160	-37 093	32	3	-16
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	-30 829	6 429	26 391	-20 590	67	-178	-420

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

10

YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	4 861	2 761	680	25	2 761
TOIMINTAMENOT	-26 065	-31 776	-9 276	29	-31 768
TOIMINTAKATE	-21 204	-29 016	-8 597	30	-29 008

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
10 Keskusvaalilautakunta	-1 017	-70	7	714	0		-303
20 Kaupunginvaltuusto	-1 281	-250	20	0	0		-1 281
30 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	-538	-129	24	0	0		-538
40 Kaupunginhallitus	-14 137	-4 202	30	2 047	680	33	-12 090
50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	-14 804	-4 625	31	0	0		-14 804
Toimiala yhteensä	-31 776	-9 276	29	2 761	680	25	-29 016

Sitovat määrärahat

Yleishallinnon menojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa 2019 oli 29 (keskusvaalilautakunta 7 %, kaupunginvaltuusto 20 %, kaupunginhallitus 30 % sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 31 %).

Eduskuntavaalien järjestelyt sujuivat erinomaisesti. Niissä hyödynnettiin sähköistä äänioikeusluetteloa ja tuloslaskentaa. Sähköiset menettelyt ovat edellyttäneet paljon panostusta vaalilautakuntien koulutukseen ja ohjeistukseen. Toukokuun EU-vaalien järjestelyt ovat käynnissä.

Keväällä 2019 järjestetään eduskuntavaalit 14.4.2019 ja europarlamenttivaalit 26.5.2019. Merkittävä osa eduskuntavaalien kuluista on vielä toteutumatta, sillä esimerkiksi vaalien toimittaneiden vaalilautakuntien palkkiot maksetaan vasta 20.5.2019. Eduskuntavaalien toteumaennusteen ja talousarvion välillä voi olla lievää poikkeamaa, sillä ennen eduskuntavaaleja on koulutettu henkilöstöä ja hankittua tarpeista myös europarlamenttivaaleja varten. Vastaavasti kuluja toteutuu vähemmän europarlamenttivaalien kustannuspalkalta. Valtionkorvaus vaalien järjestämisestä toteutuu todennäköisesti syksyllä 2019.

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen tulosalueen toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Talousarvio tulee toteutumaan käyttösuunnitelman mukaisesti eikä ylitysuuhkaa ole. Toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 24. Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

11

KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	2 843	3 383	-176	-5	3 383
TOIMINTAMENOT	-18 741	-22 129	-6 492	29	-22 015
TOIMINTAKATE	-15 899	-18 746	-6 668	36	-18 633

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	Tulosalue		TA-menot		TOT 1-4		%		TA-tulot		TOT 1-4		%		TA-toimintakate
01 Yleisjohto	-1 915	-316	17	0	0										-1 915
02 Kaupunginkanslia	-1 712	-502	29	5	19	378									-1 707
03 Sisäinen tarkastus	-396	-102	26	0	0										-396
04 Taloussuunnittelu	-1 472	-358	24	2	0										-1 470
05 Henkilöstökeskus	-11 534	-3 749	33	2 072	35	2									-9 462
06 Elinkeinopalvelut	-3 803	-1 116	29	1 304	-230	-18									-2 499
07 Viestintä	-1 297	-349	27	0	0										-1 297
Toimiala yhteensä	-22 129	-6 492	29	3 383	-176	-5									-18 746

Sitovat määrärahat

Yleisjohdon menojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 17 (kajo yhteiset 18 %, kehitysprojektit 6 %, kansainvälinen toiminta 25 %).

Kaupunginkanslian tulosalueen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa 2019 oli 29 (yhteiset menot 26 %, turvallisuuden edistäminen 2 %, hallintopalvelut 30 %, lakiasiat ja sihteeristö 31 %) joten talousarviossa pysytään hyvin. Kaupungin organisaatiouudistuksen valmistelu, Uusi Vantaa –projektiin saatiin valmiiksi hallintosäätöuudistuksen ensimmäinen vaihe. Uuden organisaation rakentaminen jatkuu koko vuoden 2019, muun muassa toimialan ja kuntademokratian palvelualueen toiminnan suunnittelu. Valtakunnallisen sote- ja maakuntauudistuksen kaaduttua projektiin liitetty Vantaan oma varautuminen sote- ja maakuntauudistukseen luonnollisesti lopetettiin. Uudenmaan liiton ja Vantaan kaupungin yhteistyöprojekti jatkuu vuoden 2019 loppuun saakka. Projektin tavoitteena on Helsinki-Vantaan lentoaseman alueen saavutettavuuden ja markkinoinnin kehittäminen. Tietosuojakäytäntöjen kehittäminen jatkuu. Kaupungin ensimmäinen tietotilinpäätös valmistui huhtikuussa.

Sisäinen tarkastus pysyy talousarviossa.

Taloussuunnittelun tulosalueen toimintamenot ovat vuoden 2019 ensimmäisen osavuositarkastuksen ennusteen mukaan alittamassa selvästi budjetoidun avoinna olleista vakansseista ja projektivarauksen säästöistä johtuen. Toimintamenojen toteuma talousarvioon nähden huhtikuun lopun tilanteessa oli 24,3 prosenttia. Tulosalueen henkilöstömäärä on ensimmäisen osavuositarkastuksen tilanteessa 16, missä on kahden henkilön vaje. Alkuvuoden 2019 aikana on kehitetty taloussuunnitteluprosessia sekä valmisteltu Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen mukaista talousarviorakennetta vuoden 2020 talousarviota varten. Kevään 2019 aikana on jatkettu Kompassi-raportointijärjestelmän kaupunkitasoista jatkokehitystä ja koulutusta. Uuden strategiyökalun kilpailutus on suoritettu ja käyttöönotto vaihe on menossa. Alkuvuodesta 2019 on valmisteltu ja

julkaistu useita selvityksiä ja tutkimushankkeita. Yliopisto- ja korkeakouluysteistyötä on edistetty sekä Aalto-yliopiston että Helsingin yliopiston kanssa järjestetyissä työpajoissa. Kaupunkitutkimusinstituutin tutkijoiden kanssa on käynnistetty yhteistyöhankkeita.

Henkilöstökeskuksella näillä näkymin talousarviossa pysymisen haaste tulee työterveyshuollon palveluostoista Vantaan työterveysliikelaitokselta. Yliityksen välttämiseksi tehdään yhteistyössä liikelaitoksen kanssa työtä, mutta haaste on kova, koska palvelurajauksia ei ole mahdollista tehdä. Muilta osin menot ovat hallinnassa (toteutuma 33 %). Esiemiesten sähköinen perehdytysohjelman rakentaminen käynnistynyt, vaikka toteutukseen ei voida ryhtyä kilpailutuksesta tehdyn valituksen takia. Amiedun, uuden henkilöstökoulutuksen järjestäjän kanssa käynnistetty yhteistyö on saatu käyntiin. Uusi Vantaa muutostuki ja rekrytoinnit työllistäneet paljon, mutta nyt malli luotu ja toteutuksessa ensimmäisiä. Palvelualuejohtajien nimitykset tehty kaupunginhallituksessa ja ulkoiset rekrytoinnit käynnistyneet. Työnohjauksen osalta käynnistetty yhteistyö Strory ry:n kanssa tavoitteena tehdä työnohjauksen tuotekehittelyä asiakas- ja tarvelähtöisesti. Alustavaa valmistelutyötä tehty yliopistojen johtamiskoulutusten kartoittamiseen. Uuden keskitetyn hr-toimintamallin kehittäminen aloitettu helmikuulla ja 3 työpajaa yhteistyössä asiakkaiden kanssa on tehty palvelumuotoilu näkökulmasta. Ideoita sähköisestä palvelukanavasta ja esimiestyötä helpottavista prosesseista on noussut esille: saadaanko toteutukseen mahdollisuus it:n avulla jää ratkaistavaksi vielä ennen kesää. Hr:n chatbot (neuvojarobotti) on saatu juuri käyttöön ja ensimmäinen hr:n robottityöntekijä Reima on perehdytyksessä: pitäisi saada töihin ennen kesää. Uusi työvuoro- ja optimointijärjestelmän käyttöönottoprojekti on saatu käyttöön: 1. käyttöönotto on varhaiskasvatuksessa. Hijatin versionvaihtoprojekti etenee tavoiteaikataululla 1.1.2020. Kaikki 1.1.2020 järjestelyvaraerät saatiin jaettua yhteisymmärryksessä henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Elinkeinopalveluiden tulosalue vastaa elinkeinojohtajan johdolla kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta, kaupungin matkailusta, elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä sekä huolehtii metropolialueen kilpailukykystrategian toteutuksen edellyttämästä yhteistyöstä. Elinkeinopalveluiden tulosalueen talousarvio vuoden 2019 osalta toteutuu suunnitellusti. Tulosalueen keskeiset toimenpiteet ovat kohdistuneet Vantaan eri yritysalueiden kehittämistehtäviin, asemanseutujen elävöittämis- ja aktivointitoimenpiteisiin sekä kaupungin sijoittumispalveluiden uudelleenorganisointiin. Lisäksi tulosalue on osallistunut aktiivisesti uuden elinvoimaohjelman valmisteluun, UIA-hankekokonaisuuden käynnistämiseen ja projektiin johtamiseen, 6AIKA-hankekokonaisuuden toteuttamiseen, matkailu- ja tapahtumamarkkinoinnin vahvistamiseen sekä pääkaupunkiseudun kasvupalvelukokonaisuuden ja PKS-erillisratkaisun valmistelutyöhön.

Viestintä valmistautuu uuteen organisaatioon; osa tehtävistä hoidetaan toistaiseksi sijaisvoimin ja ostopalveluina. Markkinoinnissa on haettu uusia yhteistyökumppaneita, muun muassa Myyrmäen aluemarkkinointia on ryhdytty toteuttamaan alueen rakentajakumppaneiden rahoituksella. Viestinnän digisuunnitelma on valmistunut. Siinä haetaan joustavia tapoja vuorovaikutukseen alueellisesti ja useilla kielillä. Viestintä pysyy talousarviossa.

17

KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	9 596	9 210	1 917	21	9 708
TOIMINTAMENOT	-81 289	-97 339	-25 677	26	-96 891
TOIMINTAKATE	-71 694	-88 129	-23 760	27	-87 183

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
1010 Talous- ja hallintopalvelut	-1 424	-312	22	10	0		-1 414
20 Konsernihallinto ja rahoitus	-571	-146	26	0	0		-571
30 Talouspalvelukeskus	-3 766	-1 242	33	962	298	31	-2 804
40 Tietohallinnon palvelukeskus	-39 952	-11 540	29	930	311	33	-39 022
50 Hankintakeskus	-4 544	-995	22	1 386	391	28	-3 158
1220 Asukaspalvelut yhteiset	-1 206	-255	21	368	4	1	-838
60 Kuntalaispalvelut	-7 476	-1 804	24	436	172	39	-7 040
70 Työllisyyspalvelut	-38 400	-9 383	24	5 118	741	14	-33 282
Toimiala yhteensä	-97 339	-25 677	26	9 210	1 917	21	-88 129

Sitovat määrärahat

Kokonaisuutena toimialan talousarvio 2019 toteutuu suunnitellun mukaisesti. Tuotot ovat talousarviota korkeammat talouspalvelukeskuksessa sekä työllisyyspalveluissa. Maaliskuun 2019 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 8,3 prosenttia (03/2018: 9,1 %) ja työttömiä työnhakijoita 9 830 kpl (03/2018: 10 614 kpl). Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaan kuuluvia toimenpiteitä on tulosalueella käynnissä neljä kappaletta ja ne etenevät suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen 2019

Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan (ilman liikelaitoksia) kumulatiiviset toimintatuotot olivat 1,9 milj. euroa (21 % talousarvion tuotoista). Vuoden 2019 talousarvioon on budjetoitu toimintatuottoja 9,2 milj. euroa. Toimintatuotot ovat talousarviota korkeammat talouspalvelukeskuksessa ja työllisyyspalveluissa. Toimialan kumulatiiviset toimintakulut olivat huhtikuun lopussa 25,4 milj. euroa (26 % talousarviosta) vuoden 2019 talousarvion ollessa toimintakulujen osalta 97,3 milj. euroa. Yksittäiset suurimmat epävarmuustekijät toimialan budjetissa liittyvät työmarkkinatuen kuntaosuuteen sekä Apotti –hankkeen kuluihin. Molempien osalta ollaan toistaiseksi budjetissa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Hankintakeskuksessa tehdään keittiöverkkoselvitystä, joka sisältää keittiökannan nykytilan sekä laskelmia vaihtoehtoisista ateriapalveluiden tuotantotavoista. Koko kaupungin käyttöön tulevan tilausjärjestelmän kilpailuttaminen on valmistelussa. Järjestelmä tulee korvaamaan nykyisen SAP-SRM:n ja BOS-tuotekatalogin yhdistelmän. Hankinnan kategorisointityö ja sopimustoimittajahallinnan kehittäminen on aloitettu. Hankintakeskus on ollut tiiviisti mukana KL-Kuntahankintojen vetämässä kilpailuttamisjärjestelmän kilpailutuksen valmistelussa. Näin saadaan laajasti julkisen sektorin käyttöön tulevaan kilpailuttamisjärjestelmään myös

kuntien tarpeet huomioiduksi. Lisäksi strategisten hankintojen tunnistamiseen liittyviä työkaluja testataan pilottihankintojen avulla. Hankinnasta maksuun prosessin uudistamisesta on tehty esiselvitystä.

Tietohallinnon oman toiminnan keskeisin muutos on IT integraattoripalvelun hankinta, strategisen tietohallinnon perustaminen ja tietohallinnon nykytoiminnan luovuttaminen integraattorille.

Rahoituksen tulosalueella kevään 2019 aikana valmistuu liittymä rahoitussopimusjärjestelmä Apollon ja SAP:n välillä, mikä mahdollistaa automaattisen tiedonsiirron sopimusjärjestelmästä kaupungin kirjanpitojärjestelmään. Lisäksi tulosalueella ollaan ottamassa käyttöön uusi kassanhallintajärjestelmä. Kaupungin lainakantaa pienennettiin vuoden 2018 aikana kassavaroilla, mistä johtuen kaupungin likviditeettitilanne on selkeästi alemmalla tasolla kuin edellisenä vuonna eikä näin ollen tule mahdollistamaan ylimääräisiä lainojen lyhennyksiä kuluvana vuonna. Uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan vasta kesän jälkeen, kun rahoituksella on tarkempi kuva uuden lainanoton määrästä.

Kaupunki- ja konsernitason riskienhallinnan koordinointi ja jalkautus sekä tulosalueille että yhtiöihin jatkuu, kun uusi riskienhallintapäällikkö aloittaa tehtävässään kesäkuun alussa.

Talospalvelukeskuksessa käytetään robotiikkaa laajasti ostolaskujen käsittelyssä: reitityksessä, tiliöinnissä, laskun sisältövaatimusten tarkastamisessa ja arvonlisäverokirjausten oikeellisuuden valvonnassa. Tällä hetkellä robotti tiliöi jo noin 25 prosenttia Vantaan kaupungin ostolaskuista. Seuraavaksi robotiikkaa tullaan hyödyntämään palkanlaskentaprosessin tehostamisessa sekä myyntilaskutuksessa. Konsernin taloushallinnon tietojärjestelmäarkkitehtuurin yhtenäistäminen etenee - tämänhetkisen arvion mukaan lähes 90 prosenttia palvelukeskuksen käsittelemästä taloushallinnon tositevolyyymistä hoidetaan emokaupungin kanssa samoilla tietojärjestelmillä.

Sukupuolitietoinen budjetointi laajenee kaupunkitasoiseksi toimialojen pilottien myötä. Kansallinen verkostoyhteistyö tasa-arvoasioissa jatkuu. Monikulttuurisuusyksikön Tsempataan yhdessä – hanke jatkuu vuoden 2019 loppuun saakka.

Maaliskuun 2019 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 8,3 prosenttia (2018: 9,1 %) ja työttömiä työnhakijoita oli 9 830 (2018: 10 614), joista pitkäaikaistyöttömiä 2 270 (2018: 3 110). Pitkäaikaistyöttömyyden lasku on ollut 27 prosenttia vuodessa. Työllisyyspalvelut on lisännyt resursseja nuorisotyöttömyyden hoitoon mm. kesätyösetelien ja rekrytointituen muodossa. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 1 040 (2018: 1 222), eli 7,3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Ohjaamo on toteuttanut kokeilun palveluiden viemisestä oppilaitoksiin sekä käynnistänyt uuden nuorisolääkäriyhteistyön. Työllisyyspalveluiden ja nuoriso- ja aikuiskoulutuksen yhteistyössä toteutettava maahanmuuttajien osaamiskeskus aloittaa toimintansa kevään aikana. Toiminnan perustamiseen on myönnetty rahoitusta työ- ja elinkeinoministeriöstä (TEM) ja opetus- ja kulttuuriministeriöstä (OKM).

Työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu ensimmäisellä vuosineljänneksellä 4,3 milj. euroa, mikä on 9,6 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Työmarkkinatuen kuntaosuuden vuoden 2019 ennuste on noin 17,5 milj. euroa. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä oli ennätykselliset 842 asiakasta ja palkkatuella työllistettynä oli 267 asiakasta. Yritysyhteistyössä on kontaktoitu 383 yritystä sekä järjestetty rekrytointitilaisuuksia 20 kpl ja Vantaan Megarekry-tapahtuma. TE-rahoituksen vuodelle 2019 saanut Luotsi-hanke on aloittanut toimintansa järjestäen avointa työnhaun Pop Up -neuvontaa sekä työllistymistä tukevaa työnhaun ryhmävalmennusta yli vuoden työttöminä olleille yli 30-vuotiaille vantaalaisille. Monialaisen yhteispalvelun yhteydessä on aloittanut matalankynnyksen palvelupiste Työllisyyden palvelutori, joka toteutetaan yhteistyössä Espoon kaupungin, Helsingin kaupungin ja Uudenmaan TE-toimiston kanssa.

Kuntalaispalveluiden sähköisen osallisuusympäristön hankinnan kilpailutuksen on voittanut Mapita Oy. Osallisuuspalveluista kysyttiin ensimmäistä kertaa kaupunkitasoisessa asukasbarometrissa, jonka mukaan 23 prosenttia vantaalaisista on melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiinsa. Asukastilojen vakituisten käyttövuorojen haku päättyi 31.3. Haussa olivat mukana syksyllä käyttöön otettavat uudet tilat Tikkurilassa ja Korsossa.

Asiakaspalvelun keskittäminen etenee maankäytön osalta ja käyntiasiointi siirtyy Tikkurilan Vantaa-infoon 10.6.2019. Chatin käyttöä asiakaspalvelukanavana on laajennettu Vantaa-infossa ja pysäköinninvalvonnan neuvonnassa. Uusi arkisto valmistui Hosantielle helmikuussa 2019. Tiloissa on huomioitu tulevan digitointityön vaatimukset. Kirjaamossa digitalisaatio eteni OmaVantaan ja Asta-integraation osalta.

Yhteiseen pöytään on tutustunut alkuvuoden aikana yli 300 vierasta. Yhteistyön mallien kehittämistä on jatkettu. Yhteisen pöydän työllistämistä pitkäaikaistyöttömistä 36 prosenttia on löytänyt jatkopolun työsuhteen jälkeen. Yhteisen pöydän ja Sitran projekti on onnistunut erinomaisesti. Hankkeen tavoitteet kumppanialueiden osalta on ylitetty.

Kunnallisen sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnan jatkuminen varmistui sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistuksen peruunnuttua. Asiamiehen havaintojen perusteella vanhusten ja vammaisten hoivapalveluiden kehittäminen edellyttää kattavampaa tietoa palvelujen nykytilanteesta. Lisäksi omaisilla ja työntekijöillä pitää olla mahdollisuus tuoda esiin epäkohtia nimettömästi.

12

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	40 643	43 318	8 727	20	43 318
TOIMINTAMENOT	-630 071	-638 773	-219 332	34	-648 859
TOIMINTAKATE	-589 427	-595 455	-210 605	35	-605 541

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
01 Sosiaali- ja terveyslautakunta	-133	-17	13	0	0		-133
10 Talous- ja hallintopalvelut	-8 529	-1 823	21	300	24	8	-8 229
30 Terveyspalvelut	-97 752	-27 851	28	4 100	1 034	25	-93 652
40 Perhepalvelut	-105 335	-30 639	29	12 748	2 265	18	-92 587
60 Vanhus- ja vammaispalvelut	-187 583	-52 859	28	24 500	5 404	22	-163 083
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman ESH yhteensä	-399 332	-113 189	28	41 648	8 727	21	-357 684
20 Erikoissairaanhoido	-239 441	-106 143	44	1 670	0	0	-237 771
Toimiala yhteensä	-638 773	-219 332	34	43 318	8 727	20	-595 455

Sitovat määrärahat

Toimialalla on valmistauduttu uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän Apotin käyttöönottoon. Palveluja on kehitetty kustannustehokkuuden, laadun ja asiakastyytyvyyden näkökulmasta. Kaupunkien välinen yhteistyö jatkuu edelleen mm. palvelusetelien, tuottajaohjauksen sekä ostopalvelujen valvonnan kehittämisen osalta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan ylittyvän 10,1 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 0,2 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen 2019

Sosiaali- ja terveystoimen oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan ylittyvän 10,1 milj. euroa ja tulomäärärahan alittuvan 1,4 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 0,2 milj. euroa (HUS-eläkevastuut). HUS-palvelusopimuksen osalta HUS-johdon ennuste saadaan 20.5.2019.

Toimialan oman toiminnan menomäärärahan ylitys muodostuu lasten sijaishuollon palvelutarpeesta ja sijais- huollon ostopalvelujen kilpailutuksessa kohonneista hoitovuorokausihinnoista (yhteensä 5,7 milj. euroa), Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (4,5 milj. euroa) sekä hoitotarvikejakelun menoista (0,6 milj. euroa). Talous- ja hallintopalvelujen menomääräraha on varauduttu toimialan yhteisiin menoihin, joilla voidaan kattaa muun toiminnan ylitysuhkaa noin 1,0 milj. euron osalta.

Toimialan talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen hankintoihin. Irtaimen omaisuuden investointikohteet on siirretty toteutettavaksi käyttötalouden puolella kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimmalla rahoitusleasing-mallilla. Merkittävin kohde vuonna 2019 on Myyrmäen vanhustenkeskus.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Toimialalla merkittävimpiä yksittäisiä hankkeita on ollut valmistautuminen Apotti järjestelmän käyttööntoon toukokuussa 2019. Täytäntöönpanotoimista on vastannut pääasiassa 1.1.2019 aloittanut uusi digitaaliset palvelut -tulosityksikkö, jonka osana Apotti-hanketoimisto toimii. Apotin käyttööntoon ja sen aikaansaamiseen toiminnanmuutoksiin ja henkilöstön tukemiseen on valmistauduttu koko toimialalla.

Sote-uudistukseen liittyvään valmisteluun sekä kaupunkitasoisissa että kaupunkien välisissä työryhmissä on osallistuttu aktiivisesti uudistuksen lakkauttamiseen saakka. Yhteistyö jatkuu edelleen mm. palvelusetelien, tuottajaohjauksen sekä ostopalvelujen valvonnan kehittämisen osalta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toimenpiteet ovat käynnistyneet. Toimialalla on kymmenen toimenpidettä, joita tulosalueet ovat ryhtyneet toteuttamaan. Toimenpiteiden toimeenpanoon on vaikuttanut Apotti-hankkeen valmistelu.

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. HUS:n palvelutuotanto on kasvanut hoitopäiväntuotteiden osalta 2,9 prosenttia tammi-maaliskuussa 2019 verrattaessa edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. NordDRG-tuotteet (-7,3 %) ja käyntituotteet (-2,9 %) ovat vähentyneet edellisen vuoden tilanteesta.

Vantaan terveyskeskuksessa laadittujen elektiivisten läheteiden määrä on kasvanut 9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna tammi-maaliskuun seurannassa, kuten myös yksityissektorilta ja työterveyshuollosta laadittujen läheteiden määrä. Tammi-maaliskuussa 2019 kirjoitettiin HUS:iin 11 326 ei-päivystyksellistä lähetettä, joista 62 prosenttia laadittiin terveyskeskuksessa.

Terveysasemien puhelinpalvelutyö yhdistettiin Tikkurilaan Asematien toimipisteeseen 31.1.2019. Samalla hoidontarpeen arvion palveluaikaa laajennettiin, jonka myötä puhelumäärät lisääntyivät odottamattomasti. Puhelinpalveluun palkataan viisi määräaikaista hoitajaa.

Diabetesyksikön muuttoa Tikkurilan terveysasemalle jouduttiin siirtämään myöhempään ajankohtaan, sillä Tikkurilan terveysasema tarvitsee itse kyseiset tilat väistötillaksi. Hoitotarvikejakelun toimipisteet yhdistettiin Koivukylän sosiaali- ja terveysaseman rakennukseen ja lisättiin hoitotarvikkeiden noutopisteitä.

Perhepalveluissa on jatkettu pitkäjänteistä kehittämistyötä palvelujen painopisteen muuttamiseksi korjauksista palveluista varhaisen tuen palveluihin. Tavoitteen edistämiseksi perhepalveluissa on perustettu perhesosiaalityön yksikkö aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelut -tulosityksikköön. Alkuvuodesta monialaisen palvelutarpeen arvioinnin toimintamallia on kehitetty tulosityksiköiden välisenä yhteistyönä. Vuoden alussa käynnistyneessä Lapset SIB Vantaa -ohjelmassa vahvistetaan neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja heidän perheidensä tukemista tarjoamalla lapsille ja perheille palveluja lapsen ollessa 3-6 -vuotias. Maahanmuuttajapalveluissa on jatkettu laaja-alaista järjestöyhteistyötä kotoutumisen edistämiseksi ja toimeenpantu myönteisen erityiskohtelun toimenpiteitä.

Vanhus- ja vammaispalveluiden tulosalueella merkittävässä roolissa on ollut Apotin käyttööntöön valmistautuminen koulutusten ja varmistusryhmien kautta. Vanhusten ja vammaisten laitoshoidon vähentämistä on tulosalueella jatkettu palvelurakenteen kehittämisohjelman mukaisesti. Kaunialan sairaalan kanssa on neuvoteltu laitoshoidon paikkojen muuttamisesta tehostetun palveluasumisen paikoiksi ja yksi sairaalan osastoista on saanut alkuvuonna 2019 AVI:n luvan tuottaa jatkossa tehostettua palveluasumista. Muutos tahtuu tulevaisuudessa paikka kerrallaan. Vammaisten laitoshoidon purkua on vuoden 2019 alun aikana edistetty tekemällä asiakaskohtaisia suunnitelmia ja neuvottelemalla palveluntuottajien kanssa.

Asumispalveluiden laadun valvontaa on tehostettu erityisesti valvontakäyntien osalta sosiaali- ja terveystalouden toimeksiannon mukaisesti. Laadunvalvonnan kehittämiseksi on laadittu toimintasuunnitelma ja rekrytoitu suunnitelmaa toteuttamaan laatukoordinaattoreita.

Kehittämistyötä GeroMetro-verkoston kanssa on jatkettu kotikuntoutustoiminnan kehittämiseksi. Henkilökohtaisessa avussa on otettu käyttöön palveluseteli ja kotihoidon palvelusetelin päivitystyö on aloitettu asiakkaan valinnanmahdollisuuksien sujuvoittamiseksi. Vammaisten asumisen ja palvelutaloasumisen palveluseteleiden käyttöönottoa on valmisteltu. Kotihoidon palveluiden ostamisen koordinoitua on parannettu ja kotihoidossa on osallistuttu vertaiskehittämiseen. Perhehoidon uudet ohjeet on hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa ja perhehoito vaihtoehtona on otettu ikääntyvien palveluvalikkoon.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksesta saadun ennakkotiedon mukaan yksikön toiminta tulee olemaan käytösuunnitelman ja palvelusopimuksen mukaista.

13

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	38 332	37 440	15 588	42	38 337
TOIMINTAMENOT	-476 081	-510 340	-158 979	31	-511 208
TOIMINTAKATE	-437 749	-472 901	-143 392	30	-472 870

Tulosalueittain toteuma

1 000 €	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
10 Opetus- ja vapaa-ajan lautakunta	-159	-52	32	0	0		-159
20 Yhteiset palvelut	-9 751	-1 281	13	0	0		-9 751
30 Suomenkielinen perusopetus	-197 896	-63 269	32	8 898	3 968	45	-188 998
40 Lukiokoulutus	-25 144	-7 874	31	507	358	71	-24 637
80 Aikuisopisto	-4 902	-1 503	31	1 531	919	60	-3 371
50 Varhaiskasvatus	-168 731	-52 968	31	15 664	5 836	37	-153 067
55 Kirjastopalvelut	-8 924	-2 852	32	262	144	55	-8 662
60 Muu koulutus	-20	0		0	0		-20
90 Ruotsinkielinen tulosalue	-12 356	-3 847	31	582	252	43	-11 774
91 Kulttuuripalvelut	-7 124	-2 386	33	337	175	52	-6 787
92 Liikuntapalvelut	-25 465	-7 569	30	5 353	2 509	47	-20 112
93 Nuorisopalvelut	-8 952	-2 728	30	718	425	59	-8 234
<i>Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt yhteensä</i>	-469 424	-146 329	31	33 853	14 586	43	-435 571
70 Ammatillinen koulutus	-35 914	-11 024	31	2 278	273	12	-33 636
85 Musiikkiopisto	-4 078	-1 295	32	1 001	536	54	-3 077
86 Kuvataidekoulu	-925	-331	36	308	194	63	-617
<i>Sivistystoimen toimiala nettoyksiköt yhteensä</i>	-40 917	-12 650	31	3 586	1 002	28	-37 330
Toimiala yhteensä	-510 340	-158 979	31	37 440	15 588	42	-472 901

Sitovat määrärahat

Sivistystoimen tulojen toteutuma 30.4.2019 on 41,6 prosenttia ja menojen toteutuma 31,2 prosenttia. Koko vuoden osalta ennustetaan, että tulot ja menot ylittyvät 0,9 milj. euroa. Ylitykset johtuvat hankkeista aikuisopistossa, kulttuuri- ja nuorisopalveluissa sekä liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnistä sekä siihen liittyvästä edustusjoukkueille jaettavasta markkinointirahasta. Nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan.

Talousarvion toteutuminen 2019

Toimintatuottojen ennustetaan huhtikuun ennusteessa ylittyvän 0,9 milj. euroa. Hankkeet kasvattavat tuloja aikuisopistossa, kulttuuri- ja nuorisopalveluissa. Liikuntapalveluiden tulotavoite ylittyy liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnistä. Kaupunginkirjaston tulotavoite ei täysin toteudu. Nettoyksiköistä musiikkiopiston ja kuvataidekoulun tulostavoitteet ylittyvät.

Toimintakulut ovat huhtikuun ennusteen mukaan ylittymässä myös noin 0,9 milj. euroa. Hankkeet kasvattavat menoja aikuisopistossa, kulttuuri- ja nuorisopalveluissa. Liikuntapalveluiden menot ylittyvät tuloja vastaavasti edustusjoukkueille liikuntapaikkojen nimi- ja mainosmyynnin perusteella jaettavasta markkinointirahasta johtuen. Nettoyksiköistä musiikkiopiston ja kuvataidekoulun menot ylittyvät tuloja vastaavasti eli kaikkien nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan toteutuvan.

Valtion lukuvuodelle 2019–2020 myöntämän koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen avustuksen 2,57 milj. euron syksyn 2019 osuus esitetään määrärahamuutoksena tuloihin ja menoihin. Huhtikuun ennusteessa tätä ei vielä ole huomioitu. Varhaiskasvatuksessa kotihoidon tuen käyttäjämäärän arvioidaan vähenevän 210 lapsella käyttösuunnitelmaan nähden, joka vähentää kustannuksia. Vastaavasti palvelusetelin käyttäjämäärä kasvaa arviolta 125 lapsella, joka lisää kustannuksia. Uuden kunnallisen palvelutuotannon käyttöönoton siirtyminen suunnitellusta ajankohdasta ja lapsimäärä vaikuttavat käyttökustannusten toteumaan. Kustannuspaine kohdistuu henkilöstömenojen osalta erityisesti Seure ostoihin rekrytointihaasteen vuoksi. Ruotsinkielisellä tulosalueella paineita käyttösuunnitelmassa pysymiselle aiheuttaa lisääntynyt henkilöstötarve syksystä, jolloin ruotsinkielinen esiopetus siirtyy ruotsinkielisestä perusopetuksesta ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Erityisoppilaita koskeva sopimus Helsingin kanssa on päättynyt, mikä vuorostaan on luonut tarpeen palkata Mårtensdals skolaan ja Kyrkoby skolaan yksi yhteinen erityisopettaja sekä lisää avustajia ruotsinkieliseen perusopetukseen. Lukiolaissa mainittu erityisopetus edellyttää Helsingin gymnasiumiin erityisopettajan palkkaamisen kokovuotisena.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Sivistystoimessa myönteisen erityiskohtelun ohjelmasta on käynnistynyt kolme toimenpidettä: Erityisnuorisotyöntekijöitä yläkouluille kohdealueilla ja Erityisnuorisotyöntekijöitä Variaan, tavoitteena keskeyttämisen vähentäminen sekä Tempo-orkesteri.

Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä on 12 789 lasta, joka on 409 lasta enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Kotihoidontuella on ollut keskimäärin 351 lasta vähemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on 16,0 prosenttia (03/2019).

Vuoden 2018 puolella käynnistynyt työelämäpainotteisen perusopetuksen toteuttaminen aineopettajajärjestelmässä (TEPPO), ei luokkamuotoisesti, on ollut kiinnostava vaihtoehto 8. ja 9. luokkalaisille nuorille. Tällä hetkellä työelämäpainotteisesti opiskelee 140 oppilasta ei luokkamuotoisesti ja 60 oppilasta luokkamuotoisesti. Vammaisopetuksen järjestämistarve on ollut edelleen kasvava.

Aikuisopiston aikuisten perusopetuksen kysyntä on kasvanut. Syyslukukaudesta 2019 alkaen perustetaan yksi oppilasryhmä lisää. Ammattiopisto Variassa syksyllä 2018 tehty organisaatiouudistuksen vakiinnuttaminen ja vuonna 2018 voimaan astuneen lain mukaisen toiminnan prosessien kehittäminen on ollut keskeisimpinä kehittämistoimina alkuvuoden aikana. Yhteishaussa 2019 hakijamäärä on samalla tasolla kuin vuonna 2018. Jatkuvan haun hakijamäärää pyritään kasvattamaan. OKM:stä on haettu strategiarahoitusta osaamisen varmistamiseen erityisesti HOKS -prosessi ja koulutus- ja oppisopimuksen palveluprosessin osaamisen kehittämiseen, sekä lentokoneasentajakoulutuksen kehittämiseen. Oppisopimuskoulutus siirtyy Studenta -järjestelmään 1.7.2019.

Kirjastossa kävijämäärä on kasvanut 22 prosenttia (100 498 lisäkävijää) vuoden 2018 ensimmäiseen kvartaaliin verrattuna.

Ruotsinkielisten kunnallisten varhaiskasvatuspalvelujen piirissä oli 272 lasta, joka on 7 lasta vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Ruotsinkielisen perusopetuksen 1. luokille ilmoittautuneita ei ollut enakoitua enemmän, mutta 7. luokille ilmoittautuneiden lukumäärä ylitti arviot, joten paikkoja oli lisättävä. Lukiokoulutuksessa aloitettiin uuden opetussuunnitelman työstöä.

Uusi kulttuuritoimintalaki astui voimaan 1.3.2019. Myös museolain ja museoiden rahoitukseen liittyvä valtionosuusjärjestelmän uudistus on valmistunut ja astuu voimaan 1.1.2020.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden toiminnat ovat toteutuneet suunnitellusti. Nuorisopalveluissa uutena avauksena on Myönteisen erityiskohtelun ohjelman puitteissa aloittanut 11 erityisnuorisotyöntekijää ammattiopisto Variassa ja kuudella yläkoululla.

14

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	269 224	269 831	79 408	29	263 831
TOIMINTAMENOT	-206 269	-225 262	-76 768	34	-225 192
TOIMINTAKATE	62 956	44 569	2 640	6	38 639

Taulukko ei sisällä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja.

Tulosalueittain toteuma

1 000 €							
Tulosalue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA-toimintakate
1410 Kaupunkisuunnittelu- lautakunta	-97	-19	19	0	0		-97
1420 Toimialahallinto	-2 440	-673	28	0	0		-2 440
1430 Kiinteistöt ja asuminen	-6 721	-2 256	34	43 888	5 125	12	37 167
1440 Kaupunkisuunnittelu <i>Kaupunkisuunnittelulautakunta bruttoyksiköt yhteensä</i>	-4 210 -13 467	-1 212 -4 159	29 31	259 44 147	110 5 235	43 12	-3 951 30 680
1475 Rakennusvalvonta <i>Kaupunkisuunnittelulautakunta nettoyksiköt yhteensä</i>	-3 200 -3 200	-1 172 -1 172	37 37	4 000 4 000	1 208 1 208	30 30	800 800
<i>Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä</i>	-16 668	-5 331	32	48 147	6 443	13	31 479
1501 Tekninen lautakunta	-65	-13	20	0	0		-65
1450 Kuntatekniikan keskus	-41 548	-11 388	27	26 296	7 323	28	-15 252
1451 Joukkoliikenne <i>Tekninen lautakunta bruttoyksiköt yhteensä</i>	-52 096 -93 709	-20 475 -31 876	39 34	13 600 39 896	4 548 11 871	33 30	-38 496 -53 813
1520 Tilakeskuksen tulosalue	-114 895	-36 322	32	184 113	58 655	32	69 218
1452 Varikko <i>Tekninen lautakunta nettoyksiköt yhteensä</i>	-5 277 -120 172	-2 103 -38 426	40 32	6 150 190 263	2 331 60 986	38 32	873 70 091
<i>Tekninen lautakunta yhteensä</i>	-213 881	-70 302	33	230 159	72 857	32	16 278
1474 Ympäristölautakunta	-63	-9	14	0	0		-63
1476 Ympäristökeskus <i>Ympäristölautakunta yhteensä</i>	-3 650 -3 713	-1 126 -1 135	31 31	525 525	107 107	20 20	-3 125 -3 188
Toimiala yhteensä	-234 262	-76 768	33	278 831	79 408	28	44 569

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) lukuja;

-9 000   0   0   9 000   0   0   0

Vantaan seuraava koko kaupungin yleiskaava laaditaan valtuustokauden aikana. Yleiskaava on ollut kevään aikana nähtävillä ja lausuntokierroksella. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman toteuttaminen on alkanut. Toimialan tavoite on saada alueen asukkaat osallistumaan ja vaikuttamaan oman asuinalueensa suunnitteluun ja siten sitoutumaan oman alueensa viihtyisyyden parantamiseen ja ylläpitoon.

Talousarvion ennakkoidaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti pois lukien maanmyyntivoitot, joiden ennustetaan alittavan talousarvion merkittävästi. Joukkoliikenteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti, mutta ennusteeseen liittyy epävarmuutta huhtikuussa voimaantulleen HSL-vyöhykeuudistuksen vuoksi.

Talousarvion toteutuminen 2019

Talousarvion ennakkoidaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti. Maanmyyntivoittojen tavoitetta ei saavuteta vuonna 2019. Kysyntäsuhdanteen huippu on ohitettu, joka heijastuu suoraan myös kaupungin tontinluovutuksiin ja niistä saataviin tuloihin. Maankäyttösopimuksista saatavien tulojen ennustetaan toteutuvan budjetoidusti.

Alkuvuoden 2019 joukkoliikenteen menot ovat toteutuneet suunnilleen budjetoidun mukaisesti. Vantaan joukkoliikenteessä ei ole tapahtunut merkittäviä kustannuksiin vaikuttavia palvelumuutoksia alkuvuoden aikana. Uuden vyöhykejärjestelmän käyttöönoton huhtikuun 2019 lopulla ennustetaan vähentävän Vantaan lipputuloja ja aiheuttavan siten vaikeasti ennustettavia paineita vuoden 2019 kuntaosuudelle. Toisaalta samalla odotetaan matkustajamäärien kasvavan. Syysliikenteessä aloitetaan Tuusulan ja Keravan linjastosuunnitelman mukainen liikennöinti sekä käynnistetään pari muuta pienempää liikennöintisuunnitelman mukaista muutosta. Lisäksi Kehäradan liikennöintiaikoja pidennetään ja P-junien vuoroväliä tihennetään iltaisin. Samalla K-juna alkaa pysähtymään kaikilla asemilla Helsingissä, mikä hieman vaikuttaa sen matka-aikaan.

Loppuvuoden arvioidaan sujuvan menojen osalta käyttösuunnitelman mukaisesti, mikäli syksyn sääolosuhteet pysyvät vähälumisina. Haasteita toiminnalle asettavat mahdollinen polttoaineiden hinnan ja kaluston ylläpitokustannusten nousu. Kaluston polttoainekulut ovat kasvaneet runsaslumisesta talvesta johtuen sekä kaupungin raskasajoneuvokaluston siirtyessä käyttämään uusiutuvaa dieselöljyä vuoden alussa. Kunnossapidon menot ovat pysyneet hallinnassa runsaslumisesta talvesta huolimatta. Lumikuormia ajettiin vastaanotopaikoille runsaasti keskiarvotalvea enemmän. Kaiken kaikkiaan talvikunnossapidon arvioidaan onnistuneen hyvin. Positiivisena piirteenä päällysteen yksikköhinnat ovat pienentyneet viimevuotisesta. Kunnossapidon kolmas alueurakka (Koivukylän suuralue) on kilpailutettu, ja se käynnistyy 1.6.2019 alkaen suunnitelmien mukaisesti. Kaupunkipyöräjärjestelmän hankinta ja toteutus etenevät pääosin suunnitellusti tiukan aikataulun mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan osuus myönteisen erityiskohtelun ohjelmasta koostuu ympäristön laatutason parantamisesta ja kesäaikaisen kunnossapidon tehostamisesta yhteensä 780 000 eurolla vuodessa. Toimialan tavoite on saada alueen asukkaat osallistumaan ja vaikuttamaan oman asuinalueensa suunnitteluun ja siten sitoutumaan oman alueensa viihtyisyyden parantamiseen ja ylläpitoon. Myönteisen erityiskohtelun rahoituksella toteutetaan esimerkiksi Hakunilaan ja Mikkolaan nopeusnäyttötäuluja liikenteen rauhoittamistoimenpiteenä, bussipysäkkejä kunnostetaan Sotungin, Rekolan ja Rajakylän koulujen edustoilla ja Koivutoria kunnostetaan. Martinkyläntien ja Kivivuorentien varren suojatieyllityksiä muutetaan esteettömiksi madaltamalla reunakiviä. Maratontien alikulkukäytävä saa lisäksi yhteisölliset maalaukset. Katutaidehankkeisiin palkattavan taiteilijan sekä vuorovaikutuskoordinaattorin rekrytointiprosessit on aloitettu.

Parhailaan laaditaan uutta koko kaupungin yleiskaavaa. Työtä ohjaa kaupunginhallituksen nimittämä yleiskaavatoimikunta. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja lausunnoilla kevään aikana. Yleiskaavaluonnoksesta järjestettiin yhteensä yhdeksän asukastilaisuutta. Mielipiteitä luonnoksesta saatiin yli 500 kpl. Vuorovaikutuksen rinnalla on käynnissä luonnoksen pohjalta tehtävät vaikutusten arvioinnit. Uusi yleiskaava laaditaan valtuustokauden aikana 2017–2020.

Vuoden 2019 ensimmäisellä kolmanneksella on hyväksytty 7 asemakaavaa tai asemakaavamuutosta. Uutta asuntojen rakennusoikeutta niissä on noin 20 145 k-m² (netto), josta 79 prosenttia on kaavoitettu kaupungin omistamalle maalle. Asemakaavan muutosaloitteita on valmisteltavana kaikkiaan 154 kpl. Kaiken kaikkiaan hyväksytyissä asemakaavoissa on valmistunut 65 950 k-m² (brutto).

Asuntorakentaminen on hiljentynyt viime vuosista. Tänä vuonna valmistuu vielä arviolta 3 500 asuntoa. Asemakaavoitettujen kerrostalotonttien pulasta johtuen myönnettyjen asuntolupien ja aloitusten määrät ovat pudonneet kolmannekseen viime vuodesta. Pientalorakentaminen on edelleen viime vuosien tasolla (350 kpl/vuosi). Varasto-, liike- ja teollisuusrakentaminen on piristynyt.

MATTI-hankkeessa on edetty julkaisun 2 toteutukseen julkisen kaupunkitilan suunnittelun, kunnossapidon sekä lupa- ja valvontatoimintojen osalta. Toteutusta tehdään ketterin menetelmin testiympäristössä yhteistyössä toimittajaryhmittymän kanssa: osa-alueita, prosesseja ja toiminnallisuuksia esitellään kahden viikon jaksoissa, ja palautteen sekä havaintojen pohjalta ratkaisuja ja toimintoja kehitetään lopullista hyväksymistestausta ja käyttöönottoa varten.

Toimialan resurssiviisauden tiekartan toteutussuunnitelma on hyväksytty toimialan johtoryhmässä helmikuussa. Lisäksi kiertotalouden tiekartta on valmistumassa ja se julkaistaan kesäkuussa kiertotalouden edelläkävijäkuntien verkoston tapaamisessa. Ötökkävuosi 2019 on käynnistynyt ja lähiluonto-oppaat ovat aloittaneet sekä retket käynnistyneet huhtikuussa.

Ympäristökeskus jatkoi valmistautumista maakuntauudistukseen osallistumalla asiaa valmisteleviin työryhmiin ja pitämällä henkilöstöä ajan tasalla muutoksen eri vaiheista. Sote- ja maakuntauudistuksen kaaduttua eduskunnassa varsinainen valmistelu lopetettiin, mutta keskeneräisiä selvityksiä on viimeistelty. Ympäristöterveydenhuollon käyttöön tuli alkuvuodesta valtakunnallinen toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä (VATI), jonka käyttöönotossa on ollut suuria ongelmia. Alkuvuoden osalta suunniteltuja tarkastuksia ei ole pystytty toteuttamaan aiotussa laajuudessa.

LIIKELAITOKSET

1 000 €

Tulosalue	TA-menot	TOT 1-4	%	TA-tulot	TOT 1-4	%	TA - toimintakate
210 Vantaan työterveys liikelaitos	-6 635	-2 466	37	6 844	2 824	41	209
211 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	-36 841	-11 864	32	38 298	12 640	33	1 457
213 Suun terveydenhuollon liikelaitos	-23 054	-7 419	32	23 380	8 529	36	326
Liikelaitokset yhteensä	-66 530	-21 748	33	68 522	23 994	35	1 992

Vantaan työterveys liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	7 970	6 844	2 824	41	4 239
TOIMINTAMENOT	-7 280	-6 635	-2 466	37	-3 933
POISTOT	-22	-51	-19	38	-30
LIIKELIJIÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	667	158	339		276
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-11	-11	-3		-6
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	657	147	335		270
Poistoeron lisäys/vähennys	-73	0	19		0
Varausten lisäys/vähennys	95	51	0		30
Tuloverot	-14	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	665	198	355		300

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2019	TOT 1-4 2019
Lainan korko	-10	-3
Korvaus peruspääomasta	-3	-1

Toimintavuosi on käynnistynyt taloudellisesti ja toiminnallisesti odotettua paremmin.

Talousarvion toteutuminen 2019

Toimintatuotot ovat ylittäneet talousarvion 489 000 euroa erityisesti yritystyöterveyshuollon myynnin ansiosta. Henkilöstökulut ovat alittaneet budjetin 65 000 eurolla. Palveluiden ostot ovat ylittäneet budjetin 271 000 eurolla. Toiminnallinen tulos ylittää budjetin 254 000 eurolla.

Liikelaitoksen ennuste koskee vain tammi-heinäkuuta, koska elokuussa toiminta siirtyy Vantaan Työterveys Oy:n hoidettavaksi eikä liikelaitokselle ole loppuvuodelle odotettavissa toteumaa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Asiakastyytyväisyyskysely tehtiin helmikuussa 2019 suurimmalle osalle asiakkaita, pois lukien isommat asiakkaat, joille kysely tehtiin marraskuussa 2018. Kyselyssä kaikkien ammattiryhmien asiantuntemus ja palvelu-alttius koettiin hyvänä. Kyselyn tuloksissa nousi esille muun muassa toive yhteydenpidon lisäämisestä, johon extranet-palvelun käyttöönoton arvioidaan vaikuttavan positiivisesti. Extranet yritysportaali on käynnistynyt hyvin. Liikelaitos panostaa edelleen vahvasti digitaalisiin ratkaisuihin. Laatu järjestelmän sisäinen auditointi tehdään huhti-toukokuun aikana ja ulkoinen auditointi kesäkuussa 2019. Vantaan Työterveys liikelaitoksen toiminta siirtyy Vantaan Työterveys Oy:n hoidettavaksi elokuun alusta 2019.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	37 762	38 298	12 640	33	38 298
TOIMINTAMENOT	-36 095	-36 841	-11 864	32	-36 841
POISTOT	-1 152	-1 457	-395	27	-1 457
LIIKELIJIÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	515	0	382		0
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	2	0	1		0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	517	0	382		0
Poistoeron lisäys/vähennys	356	0	116		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	873	0	498		0

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2019	TOT 1-4 2019
Liikelijäämä	0	382
Bruttoinvestoinnit	-2 300	0

Pelastuslaitoksen toiminta ja talous on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen 2019

Pelastuslaitoksen alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Toimintatuotot ovat toteutuneet ennakoitusti. Toimintamenot ovat alittaneet talousarvion henkilöstökulujen osalta. Loppuvuonna toimintamenojen arvioidaan toteutuvan lähes budjetoidun mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Maan hallituksen ja SOTE-uudistuksen kaaduttua helmikuussa, lopetettiin Uudenmaan maakunnan valmistelu. Vuoden 2019 toiminta on pelastustoimessa ja ensihoidossa sujunut suunnitelmien mukaisesti, eikä toimintaympäristössä ole tapahtunut yllättäviä muutoksia maakuntauudistuksen kaatumista lukuun ottamatta.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2018	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	ENNUSTE 2019
TOIMINTATULOT	23 234	23 380	8 529	36	23 380
TOIMINTAMENOT	-23 182	-23 054	-7 419	32	-23 054
POISTOT	-77	-64	-21	32	-64
LIIKELIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	-25	262	1 090		262
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-210	-209	-71		-209
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-234	53	1 019		53
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-234	53	1 019		53

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2019	TOT 1-4 2019
Liikelijäämä	261	1 090
Lainan korko	-159	-53
Korvaus peruspääomasta	-68	-23
Bruttoinvestoinnit	0	0

Suoritettujen painotettujen toimenpiteiden määrä on kehittynyt suunnitellusti. Liikelaitoksen tulos on suunnitelmien mukainen ajankohtaan nähden.

Koko vuoden 2019 osalta ennuste on käyttösuunnitelman mukainen. Palvelusopimuksen velvoitteet täytetään. Loppuvuodesta toteutuva Apotti -asiakastietojärjestelmän käyttöönotto tulee vaikuttamaan tuotantoon.

Talousarvion toteutuminen 2019

Liikevaihto 1-4/2019 oli 8,5 milj. euroa vuoden 2019 talousarvion toteuma-asteen ollessa 36,4 prosenttia. Painotettujen toimenpiteiden osalta talousarvion toteuma-aste on 37,8 prosenttia.

Operatiiviset kulut 1-4/2019 olivat 7,4 milj. euroa talousarvion toteuma-asteen ollessa 32,2 prosenttia. Alkuvuodesta ei ollut normaalista toiminnasta poikkeavia erilliskuluja.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot ja rahoituserät 1-4/2019 olivat asetettujen tavoitteiden mukaiset.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen johdosta. Hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

Koko vuoden 2019 osalta ennuste on käyttösuunnitelman mukainen. Palvelusopimuksen velvoitteet täytetään. Loppuvuodesta toteutuva Apotti -asiakastietojärjestelmän käyttöönotto tulee vaikuttamaan tuotantoon.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Liikelaitoksen toiminnassa on alkuvuodesta korostunut Apotti -asiakastietojärjestelmän marraskuiseen käyttöönottoon valmistautuminen. Vantaan Apotti -hanketoimiston lisäksi osa liikelaitoksen henkilökunnasta on mukana valmistelu- ja kehittämistyöryhmissä. Henkilöstöä koulutetaan viikoittain järjestelmän käyttöönottoon. Tämä tulee väistämättä vaikuttamaan tuotantoon.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminta ja tuottavuus on kehittynyt tavoitteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan omana toimintana. Osavuosikaudella suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä on pysynyt voimakkaana.

Suun terveydenhuollossa on tuotettu kuluvan vuoden tammi-huhtikuussa 48 534 hammaslääkärikäyntiä (51 688 vuoden 2018 vastaavana aikana), 19 613 suuhygienistikäyntiä (16 986 vuoden 2018 vastaavana aikana) ja 4 240 hammashoitajakäyntiä (5 282 vuoden 2018 vastaavana aikana).

Työnjako on lasten suun terveydenhuollossa painottunut entistä enemmän hoitotyön ammattihenkilöihin. Käynnit suuhygienisteillä ja hammashoitajilla ovat lisääntyneet merkittävästi edelliseen vuoteen nähden. Aikuisten osalta ollaan ottamassa uusi toimintamalli käyttöön kesällä 2019, jossa perusterveet aikuispotilaat pääsevät nopeasti suuhygienistin hoidon tarpeen arviointiin. Näin saadaan ohjattua tehokkaammin hoitoa tarvitsevat hammaslääkäripalveluihin.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen digitalisaatiohanke keskittyy vuoden 2019 aikana sisäiseen digitalisaatioon toiminnanohjausjärjestelmän pilotoinnin puitteissa sekä Apotin käyttöönottoon syksyllä 2019.

Hoitotakuu on toteutunut. Keskitetyn ajanvarauksen puhelimeen vastausprosentti on ollut yli 95 ja takaisinsoitto toteutunut lähes 100 prosenttisesti. Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsee saman päivän aikana. Hoidon saatavuutta mitataan hammaslääkärien T3 lukuarvolla (Kolmannen vapaan ajan medi-aani), jonka keskiarvo Q1:lla on 41.

RAHASTOT

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastolla rahoitetaan Kivistön ja muiden keskusten kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Vuoden 2019 ensimmäisellä kolmanneksella rahastosta rahoitettiin Kivistön, Keimolanmäen, Koivukylän, Aviapoliksen ja uutena alueena Myyrmäen aluemarkkinointia.

Aviapolis Liikennelabra -hankkeessa kehitetään hiljaisia, turvallisia, vähäpäästöisiä ja kustannustehokkaita liikkumisen ja kaupunkilogistiikan ratkaisuja, jotka ovat laajennettavissa myös muualle Suomeen ja kansainvälisestikin. Aviapolis toimii kokeilujen testialustana. Hankkeen päätoteuttajana on Vantaan kaupunki ja hanke on myös Pääkaupunkiseudun Smart & Clean -säätöön muutosprojekti. Hankkeessa ovat mukana yli 30 julkista ja yksityistä kumppania.

Hankkeen ensimmäinen, Aiko-rahoitteinen, vaihe on käynnistynyt marraskuussa 2018 ja päättyy huhtikuussa 2019. Hankkeessa suoritetaan useita kokeiluja sekä laaditaan käytännötarpeista lähteviä konsepteja ja selvityksiä. Hanke on kerännyt laajaa kiinnostusta yritysten ja median osalta. Varsinkin droonilogistiikkakokeilu on kiinnostanut yleisöä sekä koti- ja ulkomaista mediaa. Aviapolis Liikennelabra -hankkeen jatkoa suunnitellaan yritysten kanssa yhteistyössä ensimmäisen vaiheen tulosten pohjalta.

Rahaston investointeja on toteutunut noin 1,6 milj. euroa tammi-huhtikuussa. Käynnissä olevia hankkeita ovat Tikkurilan jokirannan kehittäminen ja Tikkurilan pato sekä Kivistön Safiiriparkki ja Lincolnin aukio. Koivukylän keskustan taidehankkeeseen kuuluu valotaideteos, josta osa valmistui vuonna 2018, ja jota on täydennetty vuoden 2019 alussa.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoitus on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan 94.321.964,89 euroa. Lainasaamisten määrä oli 48.692.020,41 euroa. Arvio vuoden 2019 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 16.326.565,14 euroa ja koroista 106.835,52 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä 2019 on 62.063.345,14 euroa.

Alkuvuonna 2019 on myönnetty yksi uusi laina määrältään 150.000,00 euroa, jota ei ole vielä nostettu.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisessa luototuksessa myönnetään edullisia luottoja pienituloisille ja vähävaraisille kuntalaisille sekä annetaan taloudellista neuvontaa ja ohjausta luottoa haettaessa sekä tarvittaessa myös luoton maksuohjelman aikana. Asiakkaat ovat pääosin velkaantuneita kuntalaisia. Yksikön tavoite on saada pienituloisia ja vähävaraisia kuntalaisia käyttämään sosiaalisia luottoja myös kodin hankintoihin ja muihin välttämättömiin tarpeisiin ja tällä tavoin ennaltaehkäistä kuntalaisten ylivelkaantumista.

Vahinkorahasto

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu 158 000 euroa, josta noin 12 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, 26 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 120 000 euroa vakuutusmaksuja. Kiinteistövakuutuksia ei ole vielä ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kaupungilta laskutettu.

Toteutumistietojen perusteella käyttösuunnitelman arvioidaan toteutuvan.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2019	TOT 1-4 2019	TOT-% 2019	Ennuste
INVESTOINTITULOT	4 000	276	6,9	4 000
Rakentaminen	-84 355	-14 474	17,2	-84 355
Uudisrakentaminen	-49 620	-8 881	17,9	-49 620
Korjausrakentaminen	-32 475	-4 991	15,4	-32 475
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-2 260	-602	26,6	-2 260
Aineeton omaisuus	-7 862	-1 006	12,8	-7 899
Julkinen käyttöomaisuus	-40 000	-9 894	24,7	-40 067
Liikennealueet	-28 400	-6 878	24,2	-28 400
Urheilualueet	-2 800	-962	34,3	-2 800
Virkistysalueet	-900	-77	8,6	-900
Ympäristörakentaminen	-6 000	-1 843	30,7	-6 000
Yhteishankkeet	-1 900	-68	3,6	-1 900
Kehärata	0	-67		-67
Irtain omaisuus	-7 744	-1 322	17,1	-7 744
Kiinteä omaisuus	-10 000	-1 274	12,7	-10 000
Osakkeet ja osuudet	-5 450	-434	8,0	-5 450
VANTAAN KAUPUNGIN INVESTOINNIT	-155 411	-28 404	18,3	-155 515
Liikelayritysten ja rahastojen investoinnit	-7 660	-1 610	21,0	-7 660
BRUTTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	-163 071	-30 014	18,4	-163 175
INVESTOINNIT NETTO	-159 071	-29 738	18,7	-159 175

Uudisrakentaminen

Uudisrakentamisen työohjelman ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteeseen liittyy epävarmuutta johtuen mm. Kaivoksen päiväkotihankkeen viivästymisestä, paviljonkihankkeiden siirtymisestä kokonaisuudessaan käyttötalouteen ja Hämeenkylässä kouluhankkeen budjetin määrärahan allokoinnista. Kokonaisuudessaan käytön ennuste tarkentuu syksyllä.

Vuoden 2019 ensimmäisellä vuosikolmanneksella ei valmistunut tilakeskuksen määrärahoihin toteutettuja uudistamiskohteita. Rakennusvaiheissa olivat Aurinkokivi koulun II vaihe, Rajatorpan uusi korvaava koulu- ja päivähoitorakennus, Hämeenkylässä uusi korvaava koulurakennus liikuntatiloineen, Hakunilan päiväkotikoti, Tikkurilan päiväkotikoti Neilikkiellä ja Kaivoksen päiväkotikoti. Urakkakilpailuvaiheissa oli Veturin päiväkotikoti.

Suunnitteluvaiheissa olivat Leppäkorven koulun laajennus sekä Martinlaakson, Myyrmäen ja Korson urheilukenttien huoltorakennukset. KVR -hankinnan suunnitteluvaiheissa olivat Keimolanmäen paviljonkipäiväkotikoti- ja alakoulutilat sekä Korson ja Rajakylän paviljonkipäiväkodit, joiden kaikki kustannukset menevät vuokralla käyttötalouteen.

Tarveselvitys ja hankesuunnitteluvaiheissa oli seuraavia uudiskohteita: Aviapoliksen kouluhanke (Atomi) sisältäen päivähoito- ja nuorisotiloja, Kivistön Ruusupuu päiväkotikoti, Länsimäen päiväkotikoti ja Uomarinteen päiväkotikoti sekä Jokiniemen ala-astekoulurakennuksen laajennus- ja muutostyöt. Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarveselvitys on tehty ja hanke on saanut STM:n hyväksynnän tammikuussa 2019.

Esiselvitysvaiheissa olivat Varian toimitilarat, Taidemuseo Artsin korvaavien toimitilojen hankinta, kauppa- ja palveluskeskus Iso-Myyrissä olevien kaupungin toimitilojen korvaavat toimitilat sekä Aviapoliksen, Korson ja Kivistön päiväkotiverkot, joista alkuvuonna valmistui Korson päiväkotiverkoston selvitys.

Konserniyhtiöiden hankkeista valmistui erityisryhmien asuntokohde Orvokkirinne 4 Tikkurilassa. Konserniyhtiöiden uudisrakennushankkeista rakennusvaiheessa oli VAV:n hanke Myyrmäen vanhustenkeskus. VTK:n hankkeista toteutusvaiheessa olivat Ylästön II koulun uudisrakennushanke lähiliikuntapaikkoineen ja kaupungin arkiston korvaavien tilojen muutostyöt Koivukylässä.

Kaupungin toimialahallintojen korvaavien monitilatoimistotilojen kilpailutusvaihe kaavamuutoksineen oli meneillään. Suunnitteluvaiheessa VAV:n hankkeista oli erityisryhmien asunto- ja palvelutiloja sisältävä Koisoniittyhanke Koivuhaassa.

Konserniyhtiöiden hankkeista Tikkurilan hyvinvointikeskuksen tarveselvitys on hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa 2018 ja keskuksen jatkovalmistelusta ei ole toistaiseksi sovittu. Konserniyhtiöiden ulkopuolelta vuokratut sivistystoimen toimitilat valmistuivat Tikkurilassa. Kaupunkikonsernin ulkopuolelta hankittavien monitilatoimiston alta purettavan Kielotie 13 toimitilojen väistötilojen muutostyöt ovat rakennusvaiheessa.

Korjausrakentaminen

Peruskorjaustyöohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan investointimäärärahat johtuen hankkeiden siirtymisestä seuraavalle budjettivuodelle (mm. Lehtikuusen/Havukoulun liikuntasalin peruskorjaus ja Martinlaakson uimahallin julkisivukorjaus). Sisäilmaongelmakorjauksia arvioidaan olevan budjetoituja enemmän. Kokonaismäärärahan käytön ennuste tarkentuu kesällä tehtävien sisäilmakorjausten myötä.

Vuoden 2019 alkupuolella suurimmista hankkeista valmistui Koskimyllyn päiväkodin osittainen peruskorjaus. Rakennusvaiheessa olivat Havukosken koulun perusparannus sekä Hansin ja Varistoniityn päiväkotien osittaiset peruskorjaukset. Kuusikon koulun osittaisen peruskorjaushankkeen osalta piha-alueen korjaukset jatkuvat kesäkaudella 2019. Urakkakilpailutusvaiheessa olivat Västersundomin koulun ja kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaustyöt.

Koulujen korjaushankkeista suunnitteluvaiheessa olivat Jokiniemen ala-astekoulun muutos- ja korjaustyöt, Leppäkorven koulun muutostyöt, Ruusuvuoren koulun muutostyöt, Askiston koulun osittaiset peruskorjaus- ja muutostyöt sekä allianssiurakan osana toteutettava Rajatorpan vanhan koulun 2. ja 3. kerroksen perusparannus. Lisäksi suunnitteluvaiheessa olivat Jokiniemen ja Solkikujan päiväkotien osittaiset peruskorjaukset sekä Myyrinkodin muutostyöt. Pienempiä suunnittelukohteita kaudella olivat mm. Vantaan museon hissihanke, Mikkolan Vega koulun korvaava lämmönjakohuone, Rajakylän päiväkodin yläpohjan korjaustyöt sekä virkistysalueiden kuten Bjursin ja Palojärven viemäröintimuutokset.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat mm. Kilterin koulun, Kytöpuiston koulun, Simonkallion koulun ja Nikinmäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt sekä Håkansbölen kartanoalueen päärakennuksen ja talousrakennusten korjaustyöt.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Hakuilan nuorisotilahanke valmistui vuoden 2019 keväällä. Rakennusvaiheessa oli Koskikujan päiväkodin osittainen peruskorjaushanke.

Konserniyhtiö VTK:n toimesta olivat käynnissä omistamansa Varia Aviapoliksen osittaiset peruskorjaustyöt sekä Lumo-lukion nuorisotilamuutostyöt. Lisäksi konsernin ulkopuolisen vuokranantajan taholta oli meneillään Kielotie 13 korvaavien väistötilojen vuokravaikutteiset muutostyöt Tikkurilassa Asematie 6-10:ssä. Tilahallinnalla oli VTK:n kanssa meneillään selvitykset perhekeskuksen ja hammashoidon toimitilojen laajennus- ja muutostarpeista VTK:n omistamissa Korson ja Koivukylän alueen kiinteistöissä.

Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointien toteuma oli ensimmäisen vuosikolmanneksen jälkeen 1 milj. euroa ollen 13 prosenttia talousarviosta. Vuodelle 2019 aineetonta investointia on budjetoitu 7,9 milj. euroa. Investointien ennustetaan toteutuvan 7,9 milj. euron mukaisesti.

Keskeisimpiä hankkeita, jotka ovat käynnissä 2019:

- Apotti - (jonka rahoitus käyttötaloudesta)
- Matti
- Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä
- Hijat 2
- Työvuorosuunnittelu
- Hankinnasta maksuun
- Konserniyhtiöiden perustaminen järjestelmiin
- SAP versiopäivitys
- Opetuksen kokonaisuudistuksen esiselvitys
- Sähköinen asiointi (palaute ja avustushakemukset)
- Mobiilipalvelut
- Ohjelmistorobotiikka
- Digisuunnitelmien toimeenpano

Julkinen käyttöomaisuus

Infran rakennustyöt ovat ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana edenneet työohjelman mukaisesti. Talousarvion mukaisista määrärahoista on käytetty 25 prosenttia. Investointien määrärahojen käyttö on alkuvuodesta yleensä suhteessa vähäisempää muuhun vuoteen verrattuna ja kiihtyy infran rakentamiskauden alkaessa keväällä.

Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Tikkurilantien ja Vantaankoskentien rakentaminen sekä Kvartsiraitin kattaminen Kivistön kaupunkikeskuksessa. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä kohteita ovat Lipstikanpuisto ja Pikku-Keimolanpuisto sekä urheilualueista Rekolan urheilukenttä. Yhteishankkeista Kehä III:n Askiston kohdan suunnittelu on edennyt ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana.

Irtain omaisuus

Konserni- ja asukaspalvelujen irtaimen omaisuuden hankintoihin on asukaspalveluissa vuodelle 2019 budjetoitu yhteensä 200 000 euroa, jota on tällä hetkellä käytetty noin 30 000 euroa asukastiloihin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen hankintoihin. Irtaimen omaisuuden investointikohteet on siirretty toteutettavaksi käyttötalouden puolella kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimmalla rahoitusleasing-mallilla. Merkittävin kohde vuonna 2019 on Myyrmäen vanhustenkeskus.

Sivistystoimen toimialan irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan irtaimen omaisuuden määrärahalla on hankittu kalustoa Varikolle sekä kalustettu Silkin uutta toimitilaa. Useimmat hankinnat ajoittuvat loppuvuoteen ja irtaimen omaisuuden investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti vuonna 2019.

Kiinteä omaisuus

Maanhankintaneuvotteluja on ollut runsaasti alkuvuoden aikana. Laajojen alueiden hankinnat toteutuvat vasta myöhemmin. Sitovien sopimusten ja muiden veloitteiden kautta tuleviin maanhankintoihin tullaan todennäköisesti esittämään määräraha korotus vuoden 2019 aikana.

Esirakentaminen ja pilaantuneiden maiden kunnostaminen ovat edenneet maltillisesti alkuvuonna.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeiden ja osuuksien määrärahaa on alun perin Apotti Oy:n sijoitetun vapaan omanpääoman rahastoon 0,95 milj. euroa sekä osakkeiden hankintaa varten varattua määrärahaa 0,5 milj. euroa, jota on korotettu kaupunginvaltuuston 4.3.2019 päätöksellä 4 milj. euroa. Määräraha korotus tullaan käyttämään Suomi-Rata-hankeyhtiön pääomittamiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriö on neuvotellut hankeyhtiön perustamisesta ja pääomittamisesta Helsingin, Vantaan ja Tampereen kaupunkien sekä Finavia Oyj:n kanssa.

Alkuperäistä määrärahaa on käytetty erillisten osakkeiden ostamiseen 0,4 milj. euroa, lähinnä maankäytön toimialan tarpeisiin.

Liikelaitosten investoinnit

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen investoinnit vuodelle 2019 on 2,3 milj. euroa. Investointien ennustetaan toteutuvan määrärahojen suuruisina. Suurin osa investoinneista toteutuu loppuvuoden aikana.

Vantaan työterveys liikelaitoksen vuoden 2019 investoinnit eivät ole vielä valmistuneet. Odotettavissa on että ne toteutuvat budjetoidun suuruisina.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen johdosta. Hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

HENKILÖSTÖ

	30.4.2018	30.4.2019
Yleishallinto	3	5
Kaupunginjohtajan toimiala	175	179
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	344	330
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	477	490
Vantaan Työterveys liikelaitos	70	70
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2 803	2 832
Suun terveydenhuollon liikelaitos	321	328
Sivistystoimen toimiala	5 758	6 072
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	652	649
Yhteensä	10 603	10 955

Lähde: Kompassin henkilöstömäärä raportti

Henkilöstömenot

Henkilöstömäärä kasvoi 352 hengellä verrattuna edellisvuoteen. Kasvusta kaksikolmasosa on määräaikaista palvelussuhteita, joista valtaosa on sivistystoimessa.

Palkkamenot kasvoivat tammi-huhtikuussa 7,9 prosenttia vuodentakaisesta tilanteesta. Kuluvan vuoden palkkamenot huhtikuun lopussa olivat 133,4 milj. euroa, mikä on 9,7 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuotena. Henkilöstömenojen kasvuun ko. aikana vaikutti henkilöstömäärän kasvu, yleiskorotukset sekä virkaja työehtosopimusmuutokset 1.5.2018 (korotukset 1,17 % - 2,55 %) ja 1.4.2019 (korotukset 0,99 % - 2,1 %) sekä kaikilla sopimusaloilla maksuun tulleet paikalliset järjestelyerät 1.1.2019 (korotukset 0,7 % -1,2 %). Lisäksi tammikuussa 2019 maksettiin koko henkilöstölle tuloksellisuuteen perustuva kertaerä virka- ja työehtosopimusmääräysten mukaisesti.

Henkilöstön kehittäminen

Koulutussuunnitelmien mukainen henkilöstökoulutustarjonta on käynnistetty vuoden alusta uuden yhteistyökumppanin Amiedun kanssa.

Vantaan kaupungin henkilöstön työhyvinvointia mittaava Kunta10-työhyvinvointitutkimuksen tulosten käsittely yksiköissä ja toimialoilla käynnistyi aktiivisesti alkuvuoden aikana. Esimiehille on järjestetty työpajoja tukemaan tulosten käsittelyä työyhteisöissä. Tulosten pohjalta yksiköt ovat nostaneet kehittämiskohteita. Laadunarvioinnin Laava-arviointi ja siihen liittyvät työpajat on toteutettu valikoiduilla toimialoilla ja tulosalueilla. Kunta10 kehittämisnostojen sekä laadun arvioinnin pohjalta toimialat nostavat vuoden 2020 tuloskorttiin tavoitteensa.

Toimialojen muutoksia on tuettu erilaisilla kehittämisprosesseilla.

Johtamisosaamisessa on alkuvuodesta jatkettu esimiesten ja johtajien valmennusohjelmia. Uusi Vantaa näkyi vuonna 2019 myös valmennusten teemoissa. Kokonaisuudessaan Uusi Vantaa muutoksen johtamisen tukimalli on rakennettu ja ensimmäisiä toteutuksia lähdetty tuottamaan.

Lisäksi on toteutettu suunnitelman mukaiset muut esimiesvalmennukset: Johtamistarjotin, Esimiehenä Vantaalla, Lähiesimiestyön ammattitutkinto LAT ja johtamisen erikoisammattitutkinto JET ovat oppisopimusryhminä sekä "Tomuta - toimintakulttuurin muutosta johtamassa" strateginen valmennusohjelma. Myös uutena on käynnistetty esimiesten ryhmätyönohjaus.

Sairauspoissaolot vähenemässä

Vuoden 2019 kolmen ensimmäisen kuukauden sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna vajaalla 0,2 prosenttiyksiköllä (3kk/19: 5,15 %; 3kk/18: 5,43%). Etenkin pitkien, yli 30 päivän poissaolojen osuus on vähentynyt. Tuunatun työn osuus on samaa luokkaa kuin edellisen vuoden taso (4,4 % osuus sairauspäivistä). Työhyvinvointiasiantuntijat ovat olleet esimiesten tukena yhteensä 421 henkilön työkykyhaasteiden selvittämisessä. Sairauspoissaolojen määrä on ylittynyt 90 päivällä 285 henkilöllä, joista jatkosuunnitelma työhönpalaamiseksi on tehty 82 prosentille.

Alkuvuonna 2019 on uudistettu epäasiallisen käyttäytymisen ja kiusaamisen selvittelymenettelyä. Työsuoje-luvaltuutetut ovat olleet neljän ensimmäisen kuukauden aikana mukana yhteensä 51:n asian selvittelyssä. Työturvallisuusilmoitusten tekemiseen on saatu alkuvuonna Tutkan mobiiliversio.

Hr-Järjestelmien kehittäminen

Alkuvuoden aikana on valmisteltu HR- ja palkanlaskentajärjestelmän uuden version käyttöönottoa ja tehtiin version vaihdosta hankintasopimus. Valmisteltiin myös työsopimusten sähköisen allekirjoituksen, chatbotin ja robotiikan sekä uuden työvuorosuunnittelu- ja optimointijärjestelmän käyttöönottoa.

VANTAAN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖT

Osavuosikatsauksessa raportoidaan Vantaan kaupungin merkittävien tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden tilanne ajalta 1.1.-30.4.2019. Tytäryhtiöraportin tiedot perustuvat konsernipalveluiden lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien 6.5.2019 mennessä palauttamien kyselylomakkeiden tietoihin. Katsaus on raportoitu yleisjaostolle 13.5.2019.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, mikä tarkoittaa sitä, että monet yhtiöt ovat käyttäneet huhtikuun osalta toteuman sijaan kyseisen kuukauden ennustetta tai budjetoituja lukuja. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien erilaisuudesta johtuen raportointi ei ole kaikkien yhtiöiden osalta yhteneväistä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konsernipalvelut.

